

R O M Â N I A
JUDECĂTORIA SECTORULUI 2 BUCUREȘTI – SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 19.11.2012

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: IULIANA-MĂDĂLINA LARION

GREFIER: ANIȘOARA NICA

Pe rol se află judecarea cauzei comerciale, având ca obiect *acțiune în constatare, obligația de a face*, privind pe reclamantii Arnautu (fostă Dragomir) Violeta, Motorga Adrian, Motorga Septimia, Daianu Paul Adrian, Damatarca Adriana, Dediu Mirela Corina, Dediu Ionel Marius, Ciupic Eduard Constantin, Ciupic Marilena Aurelia, Manase Grazia, Manase Valentin Cristian, Daha Cristian Razvan, Carabineanu Catalin Marian, Carabineanu Mirela, Gheorghe Marius, Gheorghe Florentina Mihaela, Androne Marian, Androne Mihaela, Argatu Gheorghe Adrian, Argatu Mihaela, Resmerita Clement Mihai, Resmerita Iulia, Zaharia Adrian, Zaharia Elena Diana, Ionitoiu Cristian Daniel, Ionitoiu Daniela Corina, Lungu Marius Vasile, Zamisnicu Marius Mihai, Zamisnicu Iuliana, Bara Mihaela, Bara Ciprian Dumitru, Vladescu Oana Alexandra, Bajenaru Elena Carmen, Bajenaru Vasile, Radan Octavian Marius, Radan Marinela, Gheorghe Daniela Gabriela, Gheorghe Cristian, Oltean Ionel Calin, Oltean Cristina Ioana, Petre Claudiu Nicolae, Petre Raluca, Ravici-Tataranu Doina, Gigoi (fostă Paraschiv) Getuta Mirela, Crismariu Petrica Ioan, Crismariu Lacramioara, Laceanu (fostă Stancioiu) Mihaela Anda, Vranciu Alexandru, Vranciu Florentina, Surdu Nicu, Surdu Raluca Eliza, Bunescu Cristina Antoaneta, Bunescu Cristian Valeriu, Barsan Raluca Iuliana, Ruse Constantin Dan, Ruse Carla Iulia, Fratiman Andrei Florin, Iancovici Mihail, Iancovici Mihaela Malina, Iordache Camelia Elena, Iordache Ovidiu, Tudorache-Secan (fostă Secan) Mirela, Dumitrache Florina Loredana, Dumitrache Marian, Stoica Vasile Nematica Cristian, Stoica Adriana Maddy, Ilici Ciprian Ionut, Vieru Ion Alexandru, Vieru Carmen, Buleandra Tanasache, Buleandra Silvia, Iordache Cristian, Iordache Cristina, Sorop Marin, Sorop Petruta Dana, Tataru (Alexe) Gabriela Mirela, Cioaca Cornel, Cioaca Nadia Florentina, Muller Florin Francisc, Muller Cerasela, Ionescu Dan, Grama Simona Cristina, Curelea (fostă Teodorescu) Roxana Maria Nely, Gheorghe Mihai Cristian, Barbu Alina, Barbu Daniel, Antohi Culai, Antohi Elena Gabriela, Iordache Costel Danut, Iordache Anca Gabriela, Vilt Luminita Gabriela, Vilt Calin Radu, Nitescu Marian Iulica, Nitescu Cecilia, Oprea Cristian Mirel, Oprea Alexandra Lidia, Ciacaru Irina Elena, Manasoiu Daniel Robert, Popa Aurora Maria, Popa Gabriel, Nedelcu Oana Tatiana, Mutu Speranta, Mutu Catalin, Trache Stefan Nicolae, Trache Catalina, Nicolae Daniela Roberta, Ilie Mirel Valerica, Topolica Dragos Cristian, Topolica Simona Ileana, Ghius Dan Marian, Ghius Oana Elena, Magureanu Valentin Cosmin, Magureanu Claudia, Ghita Florin Gabriel, Ghita Luminita Elena, Aldea Beatrice Valentina, Aldea Marius Cristian, Vladeanu Stefan Cosmin, Gherghina Dan Marius, Gherghina Cristina Daniela, Balta Florinel Cristian, Balta Elena Mihaela, Costache Adrian Gheorghe, Costache Violeta, Draghiceanu Bogdanel Visarion, Draghiceanu Magdalena, Nicolau (fostă Androne Harnagea) Christina,

Pirosca Radita, Pirosca Cristian Mihai, Iancu Mariana, Iancu Ilie, Scarlat Aurel Daniel, Scarlat Verginica Mioara, Bucur Florin, Bucur Nicoleta-Catalina, Obada Dumitru, Obada Carmen, Coman Veronica, Coman Codin Dan, Cernagor Mirela, Cernagor Marcel, Tataru Dragos Silviu, Tataru Rodica, Firloiu Gabriel Romeo, Firloiu Marie Magdalena, Dorobantu Silviu Marin, Dorobantu Mihaela Silvia, Cornoiu Grigore, Cornoiu Sorina, Dumitru Gabriel Bogdan, Dumitru Mihaela, Zois Maria, Zois Virgil, Olaru Andrei, Dragan Simona, Tarziu Alexandra Elena, Popa George Marius, Popa Geta, Bazavan Simona, Bazavan Florin, Diaconu Cosmin Iulian, Diaconu Alina Maria, Cucu Sorin, Cucu Anda, Coman Gabriel Valerian, Coman Doina, Stanciulescu Gabriel Ioan, Ungureanu Cosmin Cristian, Ungureanu Mariana Florentina, Ardeleanu Viorel, Ardeleanu Ibolya, Oranescu (fostă Cioflan) Mariana, Bratulescu George Claudiu, Bratulescu Ioana Andreea, Ciolanel Florin, Ciolanel Monica, Apostol Stela, Apostol Gheorghe, Haratau Cristian, Petrescu Sebastian Ionut, Petrescu Eugenia Nela, Stefanescu Vlad, Stefanescu Cristina, Istratescu George, Istratescu Nicoleta, Enache Felicia, Tivga Pahontu Diana Carmen, Tivga Pahontu Dorin Aurel, Caramalau Neculai, Caramalau Elena Maria, Barbu Madalin, Barbu Simona Mihaela, Davidoiu Melania Elena, Postoroanca Florin Mugur, Postoroanca Valeria Bianca, Andronache Cosmin Leonard, Carpen Eduard Alexandru, Mosor Petre, Mosor Neli, Jorascu Mona Lisa, Jorascu Valentin Claudiu, Deaconu (fostă Ene) Cristina, Bociog Stefan Dragos, Mardirosevici Sergiu, Mardirosevici Maria Luciana, Vidroi Silvia, Vidroi Constantin, Margarit Valentin, Margarit Dana Cristina, Tanase Danut, Tanase Gherghina, Caraculacu Victor, Caraculacu Adriana Georgeta, Paltinescu Daria Ingrid, Cosma Dan, Bacalu Cristiana Adina, Gheorghies Eugeniu Stelian, Tanasa Petre, Tanasa Ana Maria, Muresan Ovidiu Razvan, Murcsan Nicoleta Alina, Manta (Murgila) Daniela, Popa Ionel, Popa Anisoara, Seucea (fostă Cobianu) Mirabela Maria, Seucea Eduard, Tirlea Adrian, Matei Gabriel, Matei Manuela Doina, Lupașcu Constantin Tiberiu, Cocoroiu Ștefan, Cocoroiu Vanda, Manoliu Daniel Ioan, Manoliu Irina Emanuela, Gheorghe Adina, Gheorghe Ionel, Mîrza Nicolae, Mîrza Ana-Maria, Neagoe Gabriel Dorin Alexandru, Neagoe Adriana, Gavrilă Nicolae Auras, Gavrilă Silvana Alexandra, Ciocan Laura Maria, Ciocan Iulian, Diaconescu Florina, Diaconescu Florin, Musatoiu Mihai, Dobrescu Mihaita George, Pacurar Alina Margareta, Pacurar Adrian, Toader Elena, Toader George, Radulescu Gheorghe, Radulescu Mariana, Apostolescu (fostă Mitroiu) Elena, Masoud Ana Maria, Masoud Emad, Stan Viorica Mariana, Rotar Bogdan Adrian, Tudor Florin Daniel, Tudor Lavinia Iulia, Anastasiu Mihai, Anastasiu Georgiana Mihaela, Belu Anca Iuliana, Negrescu (fostă Paun) Maria Cristina, Lucuta (fostă Lupse) Niculina Crina, Alexe Catalin Marian, Saperă Nicolas, Lucuta Mihai, Barna Diaconescu Dorin Adrian, Barna Diaconescu Oana Daniela, Mihalache Oana Narcisa, Mihalache Nicolae Daniel, Grierosu Andreea, Dumbrava Iulian, Dumbrava Isabelle Tatiana, Ionescu Stefan, Ionescu Janina, Ardeleanu Cristian, Bocsan Bogdan Radu, Bocsan Camelia, Udrescu Cezarina, Rusu Elisa, Stoica Liviu Catalin, Stoica Nicoleta Carmen, Pop Leontin, Pop Lelia Maria, Topana Monica Daniela, Topana Mihail Sorin, Ion Zaharia, Ion Mariana, Manole Cristina Elena, Serescu Cosmin, Serescu Florentina, Pana Ion, Pana Mariana, Vasile Cristina Lorelei, Mirica Dan, Mirica Anca Roxana, Andriescu Florin Lucian, Rusu Laurentiu Tiberiu, Rusu Elena Amalia, Dobrescu Robert Sergiu, Dobrescu Georgiana Alina, Grosu

Valentin Gabriel, Grosu Elvira, Zimnicaru Ileana, Marin Gigi Daniel, Badita Veronica Cristina, Badita Mihail Marian, Preoteasa Anca Cristina, Preoteasa Mihai Gabriel, Vinatoru Alexandru Bogdan, Adascalitei (fostă Botezatu) Ecaterina Roxana, Costin Marius Constantin, Costin Anna Maria, Lupu Liviu Dumitru, Lupu Claudia Mihaela, Stanciu Gheorghe, Stanciu Elena, Apopei Dumitru Iulian, Apopei Dumitru Irina, Badu Stefan Marius, Badu Paula Maria, Hilohe Marius Ilie, Hilohe Luiza Gabriela, Hodor Lucian Constantin, Iacob Mircea Lucian, Iacob Simona, Istrate Alexandru, Istrate Georgiana, Igna Sorin, Igna Adriana, Mihalcea Florina, Marinescu Dragos Cristian, Leafu Neli Petruta, Leafu Valentin, Gavanescu Cristian Daniel, Gavanescu Madalina Silvia, Dumitru Cristina Nicoleta, Dumitru Mihai George, Geogescu Nicolae Evelin, Georgescu Ioana Vanda, Negrea Dan, Negrea Marilena, Tilivea Cristina, Stan Iulian, Stan Ramona Elena, Stan Mihaela, Stan Cristian, Tigu (fostă Luta) Ioana Oltea, Ceocea (fostă Silas) Georgiana Laura, Ceocea Ovidiu Laurentiu, Mercean Radu Nicolae, Sfercoci Dan Corneliu, Turcanu Victor Emanuel, Turcanu Magda, Deliu Stefana, Lupascu Valerica, Lupascu Anca, Rosu Aurelian, Rosu Cristina Maria, Jurca Candin, Jurca Cristina Maria, Rus Mihai, Rus Simona, Kellner Carol Mihai, Kellner Gabriela Cristina, Gafton Octavian, Gafton Cristina Laura, Hodoroaba Monica Gabriela, Mitrica Marin, Mitrica Carmen, Korodi Claudiu, Tintisan Cristian Alexandru, Stefan Robert Claudiu, Cimpineanu Bogdan, Cimpineanu Marilena Jeana, Greavu Dan Adrian, Ilisoi Daniel, Ilisoi Elena Iulia, Horotan Vasile Catalin, Horotan Ioana Aura, Gazi Andrei, Gazi Catalina Timea Elena, Hojda (fostă Pop) Steluta Ioana, Boanca Sinziana, Boanca Calin, Popa Maria, Popa Emil Mircea, Borca Ion Tiberiu, Borca Daniela Loredana, Dehenea Constantin, Dehenea Georgeta Cristina, Ciopraga Ciprian, Ciopraga Nicoleta, Mirciu Otilia, Mirciu Catalin Iulian, Teusdea Mariana, Teusdea Radu Nicolae, Sorescu Florin, Tigau Tudor Mihai, Nechita Mariana, Kovacs Peter, Deliu Cosmin Ionut, Deliu Adina, Stenczel Stefan Gabriel, Stenczel Daniela, Biro Florin Tudor, Biro Adina Dana, Irimia George, Irimia Oana, Moise Adrian, Moise Eva, Gavruta Liana Floare, Pop Felician, Pop Mariana, Sarbu Florian, Sarbu Nicoleta, Gheorghe Constantin, Gheorghe Alina Loredana, Noje Horia Daniel, Noje Teodora Ioana, Valinciuc Corina, Valinciuc Sorin, Apostol Romulus, Apostol Violeta, Hamza Sorin Gabriel, Barbu Catalin Adrian, Posa Simona, Posa Aurelian, Contea Bogdan Catalin (*renunțare la contract de asistență juridică cu S.C.A. Piperea și Asociații, f. 133, vol. IV*), Nitulescu Diana Georgeta (*renunțare la contract de asistență juridică cu S.C.A. Piperea și Asociații, f. 133 vol. IV*), Tita Iulian, Tita Claudia Mirela, Stoian Ioan, Stoian Nicoleta, Pielea Nicoleta Gabriela, Pascariu Catalin Ioan, Pascariu Camelia, Moldovan Alin Claudiu, Busescu Dragos, Busescu (fostă Marincat) Anca Cristina, Smaragdian Radu, Smaragdian Ramona Clara, Trif Mircea, Trif Ildiko Maria, Plescan Angelica, Plescan Catalin, Zegrean Tiberiu, Zegrean Anca Aurora, Ardelean Adrian Marcel, Ardelean Ramona Dorina, Cadis Daniela, Zsizsnyovski Maria, Marin Cosmin, Mut Ioan, Mut Daniela, Dobra Olteanu Dorina, Dobra Olteanu Alexandru, Radu Robert Ionel, Radu Alina, Piroska Peter Pal, Piroska Anamaria Ioana, Ivan Adrian, Ivan Maria, Olteanu Danica, Olteanu Ionela, Manolache George Bogdan, Manolache Alina, Pandelescu Cristian, Pandelescu Anisoara, Borzan Florin Vasile, Borzan Carmen, Casas Mihai, Casas Hristina Veseatena, Patru Mihai Daniel, Patru Maria, Verinceanu Florin Iulian, Verinceanu Petronela, Vicleanu Danut, Vicleanu Luciana, Moldovan Eugen

Francisc, Moldovan Monica Daniela, Floare (Tudorachi) Ana-Maria, Maricutoiu Cristina Adela, Maricutoiu Laurentiu Paul, Toros Vig Ioan, Toros Vig Emese, Grigorescu Ioan Cornel, Grigorescu Madalina Angela, Bozdogescu Delia Aurora, Bozdogescu Liviu Catalin, Vatafu Adrian, Vatafu Elena, Lupu Adrian, Lupu Mihaela Dana, Pârvănescu Loredan Cristian, Tarcau Emilia, Tarcau Dan, Balasco Ionut Augustin, Suket Rajmond Imre, Suket Eleonora, Peter Sorin Dumitru, Peter Ramona, Balasco Maria, Balasco Ioan, Burca Cristian, Trifan Valentin Florin, Rusz Cornel, Velescu Silviu, Duca Ilie Ovidiu, Duca Cristina Maria, Costea Ioan Marius, Costea Mihaela Oana, Back Ecaterina Ingrid, Back Nicolae, Cosma Cristian Ioan, Cosma Oana Mihaela, Vastag Ionut Catalin, Vastag Adriana Mihaela, Tincu Valerica Nicoleta, Dima Cristian Vasile, Dima Ioana Elisabeta, Banu Ionel, Banu Gabriela, Sandu Badea Cristian, Manda Iuliana Raluca, Manda Doru Teodor, Vadean Marius Ciprian, Vadean Dalia Adela, Incze Bufnea Attila Daniel, Incze Bufnea Gabriela Mariana, Pop (fostă Anton) Claudia Cristina, Marian Ioan Adrian, Marian Alina Mihaela, Cheivan Madalina Lucia, Cheivan Paul Robert, Ardeleanu Alin, Ardeleanu Mihaela, Magdalena Gabriela Carmen, Magdalena Gheorghe, Costantin Petronela, Perde Doru Marian, Pop Marius, Pop Simona, Andreica Ioan Cristian, Oniga Victor, Strugaru Cosmin Andrei, Bogdan Viorel, Bogdan Ileana, Stroe Vicentiu Vasile, Stroe Crina, Muresan George Ciprian, Ploscar Norocel Claudiu Laurian, Alexa Vasile Mircea, Alexa Paraschiva, Breahna Marius Romulus, Breahna Maria Cristina, Sandulescu Lucian, Sandulescu Carmen Rodica, Diaconu (Juracovschi) Dana Gabriela, Scarlat Mihaela, Scarlat Virgil, Vasiliu Andreea Daniela, Ranjea Gabriel Valentin, Neagoe Bogdan Florin, Preda Elena, Preda Ion, Cozma Gabriel, Cozma Ilona Daniela Viorica, Patanghel Valentin-Daniel, Patanghel Mihaela-Madalina, Dima Marin, în contradictoriu cu pârâtele S.C. Volksbank Romania S.A. și S.C. Volksbank International AG.

La apelul nominal făcut în ședință publică, au răspuns reclamantii, reprezentati de domnii avocați Gheorghe Piperea și Irina Sorescu, cu împuternicire avocațială aflată la fila 96 din dosarul nr. 53790/3/2010 al Tribunalului București, Secția a VI-a comercială, precum și pârâta S.C. Volksbank Romania S.A., reprezentată de domnii avocați Csaki Tiberiu și Papandopol Bogdan, cu împuternicire avocațială pe care o depune la dosar, lipsind pârâta S.C. Volksbank International AG.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează obiectul cererii, stadiul judecării, modalitatea îndeplinirii procedurii de citare, depunerea la dosar, prin serviciul registratură, în data de 22.03.2012 de către reclamantii Borzan Florin Vasile și Borzan Carmen a unei cereri de renunțare la judecată, în data de 28.05.2012 de către reclamantii Gheorghe Cristian și Gheorghe Daniela Gabriela a unei cereri prin care arată că înțeleg să renunțe la cererea de chemare în judecată, în data de 04.05.2012 de către reclamantul Daha Cristian Razvan a unei cereri prin care arată că renunță la judecată, în data de 05.09.2012 de către reclamantii Barbu Simona Mihaela și Barbu Madalin a unei cereri prin care arată că renunță la cererea de chemare în judecată, în data de 31.10.2012 de către reclamantii Resmeriță Clement Mihai și Resmeriță Iulia a unei cereri prin care arată că renunță la judecată, după care:

Instanța ia act că lipsa de procedură cu reclamantii Gheorghe Cristian, Oltean Cristina Ioana, Crismariu Lacramioara și Crismariu Petrică,

ambii citați cu numele de Cismariu, Costache Violeta, Coman Doina, citată cu numele de Caman, și Rusz Cornel, care nu a fost citat, s-a acoperit prin prezentarea apărătorului ales, conform dispozițiilor art. 89 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Se depun la dosar de către avocata reclamantilor 6 cereri de renunțare la judecată și o listă de 20 de tranzacții încheiate de la momentul disjungerii dosarului și admiterii excepției de necompetență.

Instanța, procedând la verificarea competenței potrivit art. 159¹ alin. 4 din Codul de procedură civilă, pune în discuție acest aspect.

Avocatul reclamantilor arată că hotărârea de declinare a competenței către Judecătoria Sectorului 2 București a intrat în puterea de lucru judecat. Dacă se trece peste această chestiune, solicită instanței să constate că este competentă, s-a opus cu vehemență la declinarea acestui dosar. O parte din reclamanti au formulat recurs și contestație în anulare, care au fost respinse. Arată că nu se mai poate pune în discuție competența, pentru că a intrat în puterea de lucru judecat. Solicită să se rețină, în virtutea Codului de procedură civilă, că judecătoria este competentă.

Avocatul pârâtei arată că lasă la aprecierea instanței această chestiune.

Instanța constată că are obligația de a pune în discuția părților competența, în baza art. 159¹ alin. 4 din Codul de procedură civilă. Fiecare instanță are obligația de a-și verifica propria competență, chiar și în ipoteza existenței unei soluții de declinare, așa cum se întâmplă în cauză și reține, în speță, că este competentă general, material și teritorial să soluționeze prezenta cauză, în baza următoarelor temeuri: art. 1 pct. 1 raportat la art. 2 pct. 1 lit. a) și art. 7 alin. 1 din Codul de procedură civilă, având în vedere că acțiunea a fost introdusă înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 71/2011, că aceasta este evaluabilă în bani (constatarea inexistenței unor drepturi patrimoniale) și valoarea obiectului cauzei pentru fiecare convenție în parte se situează sub pragul de 100.000 lei. Instanța reține incidența art. 17 din Codul de procedură civilă în privința cererilor accesorii și incidentale și constată că este competentă a le soluționa și pe acestea.

Instanța acordă cuvântul asupra excepțiilor invocate prin întâmpinare, respectiv excepția inadmisibilității acțiunii, excepția nulității pentru lipsa de obiect și excepția lipsei calității procesuale pasive.

Avocatul reclamantilor arată că există nesoluționate și niște cereri de înaintare a întrebărilor preliminare și de suspendare a cauzei și ar trebui soluționate.

Instanța apreciază că aceste cereri trebuie soluționate după pronunțarea asupra excepțiilor, întrucât trimiterea întrebărilor preliminare nu se poate face decât în cazul existenței unui litigiu pe rol și suspendarea vizează o judecată în curs. Or, este necesar a se verifica, în prealabil, dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate a acțiunii.

Prin urmare, acordă cuvântul părților asupra excepției inadmisibilității acțiunii.

Avocatul pârâtei depune note scrise și arată că, în esență, se raportează la modul la care a fost redactate petitele cererii. După cum se poate constata din lecturarea cererii introductive, capătul de cerere principal, punctul 1 a fost formulat în sensul să se constate caracterul abuziv al clauzelor, urmând apoi capetele de cerere subsidiare. Se raportează la această calificare deoarece aceasta a fost calificarea dată de către

Tribunalul București prin hotărârea prin care s-a declinat competența. Prin raportare la acest mod de redactare a petitului, s-a invocat excepția inadmisibilității prin raportare la dispozițiile art. 111 din Codul de procedură civilă și practic la două elemente esențiale, și anume acest petit a fost formulat ca o acțiune privind constatarea unei stări de fapt ceea ce nu permite art. 111 din Codul de procedură civilă și, în al doilea rând, s-a formulat ca și petit principal o cerere care nu poate să fie decât accesorie, având în vedere că o acțiune în constatare este întotdeauna subsidiară unei acțiuni în realizare. A făcut și trimitere la jurisprudența relevantă în acest sens. S-au imputat pe calea unei acțiuni care are temei contractual elemente ce țin de răspunderea delictuală, care sunt chestiune care nu pot fi primite. Față de aceste elemente, apreciază că, în privința petitului principal acesta este inadmisibil și în virtutea principiului *accessorium sequitur principale*. Toate celelalte petite din calificarea dată de către însuși Tribunalul București fiind subsidiare și depinzând de soluția ce se dă primului capăt de cerere principal, și acestea urmează să fie respinse în consecință.

Avocatul reclamanților arată că acțiunea pe care a formulat-o este o acțiune care nu are caracterul unei acțiuni în răspundere contractuală, nu este o răspundere întemeiată pe contract, este o acțiune *lato senso* în răspundere civilă delictuală, pentru că reclamanții critică în primul rând introducerea de clauze abuzive în contract contra interdicției exprese prevăzute de legislația în domeniu. În consecință, nu se poate face acest joc de cuvinte, petitul cererii este clar, este o acțiune în constatare, este acțiune în constatare prevăzută în mod expres de art. 6 și art. 13 și 4, art. 6 spune „clauzele abuzive cuprinse în contract și constate de instanță sunt lipsite de efect, respectiv instanța poate constata clauzele abuzive conform art. 12 și respectiv art. 14. Reclamantul poate și el să formuleze acțiune directă, așa cum poate să formuleze cerere de intervenție într-o procedură contravențională. În al treilea rând, Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în speța *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid*, a stabilit clar că instanța se poate pronunța asupra clauzelor abuzive chiar și din oficiu. În consecință, nu se poate vorbi despre o inadmisibilitate a unei acțiuni în constatarea caracterului abuziv, invocând dispozițiile art. 111 din Codul de procedură civilă, acestea sunt aplicabile doar cu titlu subsidiar, cu titlu de normă de drept comun. Atâta timp cât în lege se spune clar și în jurisprudența a Curții de Europene de Justiție se atrage atenția clar că se poate face ori o acțiune în constatare ori o constatare din oficiu a instanței, este evident că această acțiune este admisibilă.

În orice caz, acțiunea în constatare este inadmisibilă doar dacă ai acțiune în realizare, dacă se spune care este acțiunea în realizare pe care o au reclamanții pentru a aduce în discuție caracterul abuziv al clauzelor din contractele de adeziune. Întrucât nu s-a arătat care este acțiunea în realizare, rezultă că argumentul este artificial.

În replică, apărătorul pârâtei arată că în primul rând, dacă se invocă art. 13, acela reglementează în mod strict procedura când este chemată instanța să se pronunțe în urma unei examinări în materie contravențională, deci nu este un text care să fie invocat. În privința noțiunii de constatare, există foarte multe acțiuni în care se urmărește să se constate existența sau inexistența unui drept, nu s-a cerut existența unui drept, se raportează strict la petitul cererii. În petitul cererii s-a solicită să se constate o stare de

fapt, s-a și făcut precizarea acum că temeiul nu este contractual, ci delictual, este vorba de o stare de fapt. Or, neavând un temei special, art. 13, deci nu se poate aplica prin analogie, revenim la temeiul general, care este articolul 111 și care interzice să se formuleze asemenea acțiuni. Nu se raportează la faptul că acțiuni privind clauze abuzive în contracte nu ar fi putea să fie primite de instanță, se raportează la modul de redactare al petitului, care a fost inform, prost redactat, în sensul că petitul principal de la punctul I este o acțiune în constatare și petitele subsidiare sunt cele care se referă la plata unor sume de bani. De aceea a fost invocată această excepție de către consultanții de la acel moment și pe care înțelege să o reitereze.

În replică, avocatul reclamanților arată că acțiunea vizează constatarea unui drept al reclamanților și numai în cazul în care o instanță constată caracterul abuziv al unor clauze inserate în contra legii în contractele cu consumatorii, au dreptul, în calitate de consumator, să invoce lipsa de efecte a acestor clauze conform art. 6. În consecință ceea ce tinde să obțină această acțiune în constatare este un drept, nu o situație de fapt. Caracterul abuziv este ceea ce trebuie să fundamenteze dreptul. Și în cazul în care constată consumatorii în mod personal că sunt clauze abuzive în contract sunt îndreptățiți să considere că acele clauze sunt lipsite de efect în ceea ce îi privește. Numai că problema care se pune în contractele de credit, care sunt titluri executorii, este următoarea: dacă ar avea să constate clauze abuzive sunt trecuți în biroul de credit și executați silit. În consecință, nu au altă cale decât să ajungă în fața instanței să constate caracterul abuziv, nulitatea absolută și apoi să pretindă acest drept.

Instanța respinge excepția inadmisibilității, ca neîntemeiată, apreciind, contrar susținerilor pârâtei, că reclamanții nu au o acțiune în realizare pentru a obține constatarea caracterul abuziv al unor clauze contractuale, și, pe cale de consecință, înlăturarea acestora din contract. Situația juridică din prezenta cauza este una atipică, prin prisma prevederilor art. 6 și art. 13 din Legea nr. 193/2000, întrucât se instituie, ca premisă necesară pentru a merge mai departe și a constata că anumite clauze nu sunt operante în contract, efectuarea unei aprecieri asupra caracterului abuziv sau nu al respectivelor prevederi. În speță, instanța observă că, alăturat primului petit, reclamanții au formulat și o acțiune în realizare și anume acțiunea în constatarea nulității absolute a clauzelor pretins abuzive, tocmai în virtutea acestui caracter. De asemenea, s-a cerut restituirea sumelor de bani achitate în baza respectivelor prevederi contractuale. Nu poate fi primit, deci, argumentul pârâtei în sensul că nu se cere constatarea unei situații de fapt, ci doar a existenței unui drept, cât timp chiar legiuitorul nostru, prin Legea nr. 193/2000, permite formularea unui asemenea petit separat.

Instanța acordă cuvântul asupra excepției nulității cererii de chemare în judecată pentru lipsa de obiect, excepție invocată de pârâtă.

Avocatul pârâtei depune la dosar note scrise și arată, în esență, privitor la această excepție, că a înțeles să o reitereze având în vedere că din consultarea dosarului i-a rezultat faptul că nu au fost precizate foarte clar pretențiile reclamanților până la acest moment, nefiind conturat foarte clar și determinat obiectul cererii deduse judecătii și care ar urma să se regăsească în discuția în cazul de față în mod concret. Și anume pentru fiecare dintre reclamanți să existe o indicare foarte clară a tuturor pretențiilor, cu privire la fiecare dintre clauzele contractuale ce au fost

contestate în prezenta cauză și, de asemenea, indicarea clară a sumelor. Din consultarea dosarului a existat un tabel în care s-au indicat anumite sume cu privire la competență, însă nu există la acest moment o indicare precisă pretențiilor pentru a ști și care sunt reclamanții din prezenta cauză, pentru că la fiecare termen cauza are un caracter evolutiv, nu există un centralizator și pentru fiecare în parte să știm exact ceea ce se solicită și ce sume.

Reprezentantul pârâtei arată că în situația în care instanța se va pronunța pe cererea reclamanților, dacă se va ajunge la soluționarea cauzei pe fond, nu se va ști la ce sume să fie obligată pârâta, presupunând că va constata caracterul abuziv al clauzelor care sunt contestate.

Avocatul reclamanților arată că această excepție a rămas fără obiect. Atunci când a fost formulată se invocau drept motive de nulitate ale cererii trei: că nu se precizează quantumul sumelor, dar s-a făcut această precizare nu doar cu ocazia solicitării din oficiu de Tribunalul București, dar și la momentul depunerii cererii și pe parcurs; al doilea motiv că nu se precizează clauzele, există o anexă 1 cu clauze și o anexă 2 cu acele persoane care solicită chestiuni relative la dobândă; și al treilea motiv era că reclamanții nu solicită doar constatarea caracterului abuziv și, ca o consecință, nulitatea absolută, ci și aspecte legate de executarea contractului. Ceea ce a solicitat la petitul 4 este ca, urmare a caracterului abuziv și a nulității absolute, să se dispună eliminarea din contracte a acestor clauze abuzive, lucru pe care, de altfel, în unele din procese câștigate, pârâta le-a făcut și le-a făcut cu foarte mare ușurință.

Toate cele trei elemente au fost clarificate. În consecință, solicită respingerea excepției nulității ca lipsită de obiect, și în subsidiar ca neîntemeiată.

În replică, avocatul pârâtei arată că este depusă hotărârea de fond prin care acțiunea dâșilor ar fi fost deja admisă. Înțelege că nu instanța de fond s-a pronunțat cu privire la quantumul pretențiilor, ci instanța de apel pentru că și numai după aceea pârâta a procedat la calcularea sumelor.

Avocatul reclamanților arată că în tabel a formulat precizările sumelor pretinse de reclamanți la 3 momente, la momentul introducerii acțiunii pentru determinarea competenței, la momentul precizării și la sfârșitul perioadei de creditare pentru determinarea competenței. În fiecare lună, sumele pretinse de către reclamanți se modifică, nu va putea face niciodată o precizare. Solicită ca în continuare să se restituie sumele plătite pe parcursul procesului, altă precizare nu poate face.

Instanța respinge excepția nulității pentru lipsa de obiect a acțiunii, ca neîntemeiată, constatând că reclamanții au indicat, pentru fiecare contract în parte, clauzele considerate abuzive, precum și sumele a căror restituire o solicită, atât la data introducerii acțiunii, cât și pentru întreaga perioadă de creditoare. De asemenea, s-au indicat și contractele pentru care s-ar fi modificat rata dobânzii, toate aceste informații regăsindu-se la filele 39-85 din vol. I, filele 354-408 din vol. I, unde găsim lista completă a reclamanților și contractele, filele 86-158 din vol. I, unde s-au indicat clauzele considerate abuzive pentru fiecare contract în parte, filele 159-160 din vol. I, unde găsim convențiile cu dobânda modificată, iar pentru sume avem două tabele, pagina 62-81 în vol. II, precum și pagina 240-256 din vol. II. Instanța observă că reclamanții au indicat aceste sume în baza scadențarelor emise chiar de societatea pârâtă.

Instanța acordă cuvântul asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtei S.C. Volksbank International AG.

Avocatul pârâtei arată că excepția a fost ridicată de S.C. Volksbank International AG prin alți avocați, nu are mandat de reprezentare pentru această pârâtă.

Instanța aplică art. 98 din Codul de procedură civilă față de pârâta S.C. Volksbank International AG, având în vedere că nu s-a comunicat schimbarea de domiciliu ales intervenită pe parcursul procesului.

Avocatul reclamanților depune la dosar concluzii și solicită respingerea acestei excepții, având în vedere următoarele: 1. S.C. Volksbank România S.A. este deținută în proporție de 99,3384% de S.C. Volksbank International AG. Din această perspectivă sunt în prezența unei situații de filială 100%, se aplică în această situație un principiu care este stabil în jurisprudența Curții Europene de Justiție este vorba de două spețe *Akzo Nobel și Clubul Lombard* pronunțate în același an, în recurs, din care a rezultat că atunci când este vorba despre încălcarea normelor de ordine publică economică de direcție și respectiv de protecție se consideră că o astfel de entitate colectivă formată din societatea mamă și filială este considerată o singură entitate și are o singură răspundere. În mod evident acest gen de jurisprudență este obligatoriu în dreptul intern, pentru că așa dispune art. 148 alin. 2 din Constituția României. Pe de altă parte, mergând pe dreptul intern, respectiv Codul civil din 1864, întrucât acțiunea reclamanților este o acțiune în răspundere civilă delictuală *lato sensu*, pentru că fapta ilicită constă în inserarea în contract a unor clauze abuzive interzise de normele protecției consumatorilor, consideră că sunt aplicabile dispozițiile art. 998-999 din Codul civil și respectiv art. 1000 alin. 3, pentru că este vorba de o entitate care a acționat din postura de autor direct. În noul Cod civil este prevăzut la art. 1369, reluând într-o anumită măsură niște principii din răspunderea penală, că și în cazul răspunderii civile delictuală, dacă e o situație de gen, se aplică, sub aceeași răspundere, și celui care are aceeași postură. Consideră că societatea mamă, întrucât a transmis în dreptul intern practicile interzise încă din 2009 în Uniunea Europeană, a comis aceeași faptă ilicită de inserare în contracte clauze abuzive. Depune concluzii scrise.

Apărătorul pârâtei arată că jurisprudența Curții Europene de Justiție la care s-a făcut trimitere se referă la materia concurenței, nu la cea din prezenta cauză. În al doilea rând, în dreptul românesc condiția cerută unei persoane de a sta în judecată este aceea de a exista o identitate între persoana care pretinde un drept sau față de care se cere o prestație și partea respectivă. S-au invocat prevederile art. 998-999 din Codul civil și s-a făcut trimitere la prevederile noului Cod civil, respectiv la art. 1369, răspunderea altor persoane, care în primul rând nu se aplică și, chiar dacă ar fi să ne raportăm la ele, ipoteza lor nu este dovedită în prezenta cauză. Pentru că, chiar presupunând prin absurd că s-ar aplica aceste prevederi, ar trebuie să se dovedească fără putere de tăgadă în această materie că e vorba de o persoana care a determinat-o pe alta să cauzeze un prejudiciu. Se află la nivelul unei simple speculații și afirmații în acest moment.

Prin raportare la cadrul trasat în dreptul românesc apreciază că nu există calitate procesuală pasivă a acestei entități care are calitate de acționar și, pe cale de consecință, solicită admiterea excepției.

Instanța admite excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei S.C. Volksbank International AG, având în vedere următoarele: calitatea

procesuală pasivă presupune identitate între persoana obligată în raportul de drept material dedus judecății, iar proba că pârâta are calitate procesuală pasivă revine reclamantei. În speță, societatea austriacă nu este parte în contractele pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, ci este acționar al băncii cu care aceștia au contractat. Nu poate fi reținut nici argumentul privind angajarea responsabilității societății mamă pe tărâm delictual, întrucât nu există absolut niciun indiciu că aceasta ar fi influențat în vreun fel forma contractelor de adeziune sau conținutul acestora, iar jurisprudența invocată în materie dreptului Uniunii Europene al concurenței nu este incidentă în opinia instanței, întrucât circumstanțele spețelor invocate sunt cu totul altele, iar răspunderea pentru încălcarea normelor de concurență și condițiile în care aceasta este angajată este diferită față de tipul de răspundere instituit de Legea nr. 193/2000.

De asemenea, instanța reține că nu se poate pune problema unui contrariat între normele interne și normele Uniunii Europene, deci nici a priorității jurisprudenței în raport cu dreptul intern și că nu are de ce să înlăture de la aplicare vreo prevedere din Codul civil sau din legea societăților comerciale.

Instanța acordă cuvântul asupra cererii de înaintare a întrebărilor preliminare, formulată de către pârâta S.C. Volksbank România S.A. și asupra cererii de suspendare a judecății.

Avocatul pârâtei arată că s-a solicitat suspendarea în prezenta cauză, având în vedere că în cadrul altui dosar au fost adresate întrebări preliminare identice.

Instanța atrage atenția domnului avocat că se va discuta și acest aspect, însă este subsidiar, deoarece, dacă instanța va admite cererea de a se înainta întrebările preliminare, aceasta are obligația de a suspenda judecata în temeiul art. 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Avocatul pârâtei arată că, având în vedere că timpul pentru studierea dosarului a fost scurt, întrucât au fost abia angajați, a înțeles că în cadrul acestei cauze s-a formulat o cerere de suspendare pe motivul că în cadrul altei cauze au fost, deja, adresate întrebări preliminare trimise de către o altă instanță.

Instanța atrage domnului avocat atenția că există și o asemenea cerere.

Avocatul pârâtei solicită prorogarea cererii de adresare de întrebări preliminare, ca cerere separată, deoarece solicită discutarea cererii de suspendare, pe motiv că s-au formulat întrebări în altă cauză, întrucât modul de redactare a întrebărilor către Curtea Europeană de Justiție prezintă o importanță deosebită sub aspectul sesizării Curții, deopotrivă pentru lămurirea prezentei cauze, cât și pentru toate părțile și nu a avut posibilitatea, fiind recent angajați, de a verifica întrebările adresate instanței cu privire la acest aspect și contează cum se formulează aceste întrebări.

Instanța acordă cuvântul reclamantilor asupra cererii de a se proroga pronunțarea asupra întrebărilor preliminare.

Avocatul reclamantilor depune concluzii scrise și arată că se opune, pentru că nu există motiv ca pârâta să solicite prorogarea acestor întrebări preliminare. Au fost formulate de foarte multă vreme și în toate dosarele în care este dată în judecată, inclusiv în dosarele pe care le are pentru alți clienți. În consecință, solicită acordarea cuvântului la acest moment.

De asemenea, mai arată că s-au mai ridicat și în alte spețe, deci pârâta nu poate spune că nu este pregătită în fața instanței, întrucât se ridică nu numai în București, ci în toată țara, lucrurile sunt notorii. În consecință, se opune și solicită acordarea cuvântului asupra cererii de adresare a întrebărilor preliminare.

Instanța respinge cererea de a se proroga pronunțarea asupra întrebărilor preliminare, având în vedere că acestea sunt formulate și argumentare în dosar încă dinainte de primul termen de judecată și apreciază că pârâta nu-și poate invoca propria culpă pentru a obține un beneficiu.

Prin urmare, instanța acordă cuvântul pârâtei în susținerea acestor întrebări și arată că pot să le reformuleze și în ședință.

Avocatul pârâtei arată că lasă la aprecierea instanței.

Avocatul reclamanților solicită respingerea cererii de adresare de întrebări preliminare. În primul rând, în contradicție cu ceea ce spune pârâta la momentul în care a formulat această cerere de înaintare de întrebări preliminare, solicită să se constate că suspendarea este facultativă, și nu obligatorie.

În al doilea rând, dacă există dubii cu privire la înțelesul exact al art. 4 alin. 2 din Directivă, respectiv echivalentul său din legea noastră, art. 4 alin. 6 din Legea nr. 193/2000, ar trebui ca instanța să verifice dacă în momentul de față această chestiune este încă neclarificată. Or, lucrurile sunt clar precizate în mai multe decizii de speță, ultima dintre ele este *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid*, în care, în anul 2010 instanța europeană a spus: „caracterul abuziv al unei clauze care nu a fost negociată individual, care privește în special obiectul principal al contractului menționat, chiar în ipotezele în care această clauză a fost redactată în mod prealabil de vânzător sau furnizor în mod clar și inteligibil”.

Atât art. 4 alin. 2 din Directivă, cât și art. 4 alin. 6 din legea noastră, spune că nu se asociază cu obiectul principal caracterul abuziv, cu excepția cazului în care limbajul nu este inteligibil. Curtea spune ceva în plus, spune că dacă în legea internă se prevede o măsură mai restrictivă pentru profesionist, dar care este în favoarea consumatorului, atunci directiva nu se opune ca o legislație internă să prevadă chiar și analiza acestui tip de clauze, sub raportul existenței sau nu a caracterului abuziv, în condițiile în care și limbajul este clar și inteligibil.

Or, dacă este așa, înseamnă că lucrurile sunt clare și nu are rost să mai încărcăm rolul instanței europene de la Luxemburg cu o întrebare preliminară pe această temă, care a fost, deja, clarificată. Totodată, depune la dosar hotărâre din 3 iulie 2010 despre care a vorbit și pe care o va mai invoca în decursul acestui proces de mai multe ori.

Apărătorul pârâtei arată că pentru ipoteza în care instanța va decide sesizarea Curții și suspendarea prezentei cauze, cu mențiunea că lasă la aprecierea instanței această chestiune, face următoarele precizări: în primul rând, ceea ce se dorește a se clarifica prin acele întrebări preliminare este dacă dobânda și comisionul de risc, cele două componente, pot fi parte din costul creditului, care poate nu a fost clar formulat în acest sens, însă acesta este scopul fundamental care se dorește a se verifica prin acele întrebări.

În privința speței *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid* ce a fost în mod repetat invocată, precizează că această speță cuprinde anumite

principii din jurisprudența Curții Europene de Justiție foarte generale, nu se poate pe baza pe acea speță, care, în câteva paragrafe, tratează problematica legată de art. 4 alin. 2 din Directivă și care nu este reflectată în dreptul intern. Nu se poate concluziona că jurisprudența Curții a tranșat această problemă în prezenta speță. Au fost făcute câteva aprecieri în cadrul considerentelor, sub aspectul posibilității de verificare, însă premisa este aceea de clarificare a textului european, și anume în contextul în care anumite componente, cum ar fi comisionul de risc sau dobânda, fac parte din costul creditului, dacă pot fi suspuse cenzurii instanței sub aspectul caracterului abuziv.

În privința suspendării, arată că textul de principiu este cel din dreptul românesc, art. 244 din Codul de procedură civilă. Sub aspect european, tratatul nu are un text de principiu, principiul respectiv al suspendării decurge din practica Curții Europene de Justiție, din regulamentul intern și notele pe baza acestuia.

Acel temei a fost un temei indicat eronat, este vorba de Legea nr. 340/2009, art. 35. Prin reforma tratatului de organizare a Uniunii Europene, care a devenit tratatul de funcționare, în urma reformelor, acel text care inițial era cuprins pentru toate materiile, a rămas numai în materie penală. Există alte temeiuri pentru care instanța să poată suspenda cauza, inclusiv temeiul din dreptul românesc, art. 244 din Codul de procedură civilă, pentru că este o chestiune dată Curții Europene spre clarificare și face ca judecata în cauza de față să atârne de acea soluție. De aceea a spus că și acel temei trebuia să stea la baza suspendării. Nu este obligație pentru instanță, este o facultate.

În replică, avocatul reclamantilor arată că nu a susținut decât că are facultatea, nu obligația. Pe de altă parte, poate face acest lucru dacă instanța are dubii cu privire la faptul că Directiva despre care se vorbește nu este implementată corect. Dacă se face o comparație între art. 4 alin. 2 din Directivă și respectiv art. 4 alin. 6 din lege, există mici diferențe de formulare care sunt rezultatul unei traduceri deficitare, însă textele sunt identice. În consecință, nu are de ce să se trimită o astfel de întrebare pentru a încărca rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În altă ordine de idei, decizia *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid* nu este sintetică, cum prezintă pârâta, este esențială, este vorba de a se verifica acolo legislația spaniolă din perspectiva directivei, legislația spaniolă merge puțin mai departe decât a noastră. Chiar și în situația în care este vorba de o exprimare inteligibilă, întrucât este vorba de consumator care trebuie să fie protejat pentru că el are nevoie să fie protejat, înseamnă că în legislația internă se poate face mai mult. De aceea este importantă această decizie.

În ceea ce privește această cerere, depune la dosar trei soluții pronunțate în primă instanță în care s-au respins aceste cereri, în toate cele trei doare în care sunt reclamantii împotriva pârâtei, este vorba de Tribunalul București, de acolo rezultă că s-au respins și cererile de suspendare în baza art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

În replică, avocatul pârâtei arată că lasă la aprecierea instanței această chestiune, dar în privința speței *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid*, acolo se referă la situația dreptului spaniol, față de situația dreptul european, situație total diferită. După cum există spețe care au fost

depuse în sensul că s-au respins cererile de adresare întrebări preliminare, arată că există și spețe în care s-au admis cererile și s-au trimis întrebări.

Instanța respinge, ca neîntemeiată, cererea de a se înainta Curții de Justiție întrebările preliminare indicate la filele 47-54 din vol. I, pentru următoarele considerente: Din interpretarea logico-juridică și gramaticală a paragrafelor 1 și 2 ale art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (U.E.) rezultă că trebuie îndeplinite cumulativ următoarele cerințe pentru ca instanța națională să uzeze de facultatea de a se adresa Curții de Justiție:

1. întrebarea trebuie să privească interpretarea tratatelor, interpretarea sau validitatea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii Europene;

2. întrebarea să fie ridicată în cadrul unui litigiu pendinte;

3. răspunsul instanței de la Luxemburg să-i fie necesar instanței naționale pentru a pronunța o hotărâre.

În speță, primele două condiții sunt îndeplinite, întrucât i se solicită instanței să adreseze întrebări privind interpretarea unor dispoziții dintr-o directivă a U.E., act ce face parte din dreptul derivat cu caracter obligatoriu al U.E., conform art. 288 paragraful 3 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, adoptat în cadrul fostului Pilon I; solicitarea vine din partea unei părți din dosar și este formulată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul unei instanțe naționale a unui stat membru al U.E.. Cu toate acestea, instanța apreciază că răspunsul Curții la întrebările formulate de către pârâtă nu îi este necesar pentru a pronunța o soluție în cauză, deoarece, în primul rând, norma U.E. a cărei interpretare se solicită, respectiv art. 4 alin. 2 din Directiva 93/13 este cât se poate de clar. Interpretarea textului respectiv nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile.

În al doilea rând, instanța apreciază că, de fapt, pârâta solicită interpretarea normei interne de transpunere, adică art. 4 alin. 6 din Legea nr. 193/2000, în lumina Directivei, atribuție ce revine instanței naționale și nu Curții de Justiție, relevantă în acest sens fiind hotărârea pronunțată de fosta Curte de Justiție a Comunităților Europene (astăzi Curtea de Justiție) în cauza C-106/89 *Marleasing*.

Nu se pune problema priorității dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul național român, întrucât nu există nici contrarieritate, nici incompatibilitate între norma internă de transpunere și norma transpusă. Norma internă nu face altceva decât să preia conținutul normei transpuse. Este adevărat într-o traducere care nu este dincolo de critică, dar instanța poate merge la textul directivei pentru a stabili înțelesul real al normei interne. De asemenea, eventuala transpunere incorectă sau inexactă nu generează dreptul instanței naționale de a adresa întrebări preliminare, ci dreptul Comisiei de a demara procedura prevăzută de art. 258-260 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene împotriva statului membru. Instanța națională nu are dreptul a sesiza Curtea de Justiție într-o asemenea situație, ci își poate pune problema dacă normele respective din directivă, pe care le invocă partea, nu au cumva un efect direct, înțeles ca fiind aptitudinea normei Uniunii Europene de a crea în patrimoniul persoanelor fizice și juridice drepturi și obligații pe care acestea să le poată invoca în fața instanțelor naționale.

Cerințele pentru ca o normă să producă efect direct, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții (și, în acest sens, sunt cauze de referință *Van*

Duyn, Ratti, Marshall etc.) sunt: a) norma să fie clară, precisă și necondiționată; b) termenul stabilit pentru transpunere să fi încetat, iar statul să nu fi transpus directiva sau să o fi transpus în mod incorect; c) partea împotriva căreia să fie invocată norma din directivă să fie o entitate statală (noțiune autonomă, definită în cauză *Foster*). Ultima cerință este justificată de faptul că efectul direct al directivei a fost fundamentat în practica instanței de la Luxemburg pe ideea de culpă a statului, care, prin faptul că nu a transpus directiva sau a transpus-o incorect, a lipsit particularul de o normă internă corespunzătoare pe care să se poată înțemeia și pe ideea că directiva este izvor de drept al U.E. cu caracter obligatoriu.

În cauză, aceste cerințe nu sunt îndeplinite, deoarece litigiul este între particulari, care nu sunt în culpă pentru pretinsa transpunere incorectă. Raportat la caracterul cumulativ al condițiilor, analiza celorlalte nu se mai impune.

Observăm că directiva nu este direct aplicabilă, astfel cum a afirmat pârâta, întrucât aceasta are nevoie de transpunere, astfel că ceea ce se va aplica în dreptul intern este norma internă de transpunere și nu directiva, ca atare. Așa cum am arătat, instanța nu are decât două posibilități: fie să interpreteze norma internă prin prisma directivei, fie să constate, în ipoteza unei transpuneri incorecte sau incomplete, că norma din directivă produce efect direct, dacă sunt îndeplinite condițiile menționate. În cauză instanța va proceda la prima atribuție, și anume va interpreta norma internă ținând seama de textul original al directivei.

Întrucât pârâta înțelege să nu mai susțină temeiul pe Legea 340/2009, instanța nu va mai face precizările în sensul că această lege are un domeniu de aplicare material și temporal limitat, referindu-se doar la normele adoptate pe fostul Pilon III, ceea ce nu este acazul în speță.

Cu privire la prima întrebare, dacă dobânda, comisionul de risc alte asemenea costuri fac sau nu parte din DAE, instanța observă că există prevederi în cuprinsul directivei care pot lămurii aceste chestiuni, prevederi cât se poate de clare. De asemenea, există jurisprudență anterioară privind interpretarea art. 4 paragraful 2 din Directiva 93/13, inclusiv privind DAE și oferă cu titlu de exemplu câteva spețe recente: *cauza C-472/10 Invitel*, *cauza C-76/10 Pohotovost*, *cauza C-453/10 Perenicova și Perenic*, și *cauza C-429/05 Rampion etc.*, care, de asemenea, formează corp comun cu norma interpretată și pot oferi anumite indicii instanței cu privire la interpretarea corectă a normei din directivă.

Pe a doua întrebare, instanța observă că nu intră în competențele Curții de Justiție a U.E. să stabilească întinderea competențelor instanței naționale în privința aplicării și interpretării normelor U.E. și amintește părților că, astfel cum s-a reiterat de nenumărate ori în jurisprudența Curții de Justiție a U.E., judecătorul național este judecător european și este primul chemat să aplice și să interpreteze normele Uniunii Europene.

Întrucât a respins cererea de a se adresa întrebări preliminare Curții de Justiție, instanța constată că nu poate dispune suspendarea judecării pentru acest motiv, art. 23 din Statutul Curții de Justiție cuprins în Protocolul nr. 3 la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene stabilind expres că instanța suspendă judecarea pentru a aștepta răspunsul Curții de Justiție. Instanța apreciază că art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă nu poate constitui temei pentru suspendarea judecării în ipoteza trimiterii

întrebărilor preliminare, deoarece există text special, textul articolului 23 din Statut, nefiind necesar analiza dreptul comun. De altfel, instanța apreciază că, având în vedere considerentele pentru înaintarea întrebărilor și întrebările ca atare, demersul pârâtei a avut drept scop tergiversarea judecății.

Instanța acordă cuvântul părților asupra cererii de suspendare a judecății în temeiul art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă până la pronunțarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la întrebările preliminare adresate de către Tribunalul Comercial Cluj în cadrul dosarului nr. 2979/219/2010.

Avocatul pârâtei arată că lasă soluția la aprecierea instanței.

Avocatul reclamantilor arată că dosarul despre care se vorbește și în care s-a dispus trimiterea cererii de întrebări preliminare la Curtea de Justiție a U.E. în momentul de față este închis, întrucât aceeași pârâtă care a ridicat acea întrebare preliminară, identică cu cea formulată în această cauză, a renunțat la recurs, așa încât întrebările preliminare au rămas fără obiect. Nu are dovada, este o chestiune notorie în presa din iulie 2012. S-a spus că unul dintre dosarele de pe rolul Curții declanșat de pârâtă s-a închis pentru că s-a retras recursul în instanță și s-a considerat că întrebarea rămâne fără obiect. De altfel, se întâmpla acest lucru, de asemenea, în care se formulează întrebări preliminare în legătură cu O.G. nr. 50/2010. Nu are legătură cu obiectul cauzei, dar care s-a respins. Asta se poate confirma de colegii săi, pentru că este vorba de aceeași firmă de avocatură cu extensie în țară și are senzația că retragerea recursului a fost pentru a se evita o soluție defavorabilă pârâtci.

Instanța a înțeles că s-a solicitat suspendarea în raport cu litigiul aflat pe rolul Curții de Justiție a UE, nu în raport cu litigiul național.

Avocatul reclamantilor arată că sunt două temeuri: unul în raport cu litigiul respectiv, unde cunoaște că s-a retras recursul. Nu are dovada, iar al doilea temei de suspendare este art. 244 pct. 1 din Codul de procedură civilă, pentru că există, deja, la Cluj, un dosar care este suspendat pentru întrebări preliminare și, în consecință, pentru că s-ar fi aflat cumva dosarul de față în legătură cu acel dosar și că ar depinde soluția din dosarul de față de ceea s-ar spune acolo. Sunt două temeuri. A depus concluzii scrise în mod separat.

În privința celui de-al doilea temei arată că cererea de suspendare a rămas fără obiect.

Instanța pune în vedere pârâtei să precizeze care sunt de fapt temeiurile, pentru că, lecturând cererea a înțeles că litigiul invocat, de care ar depinde soluționarea cauzei, este cel aflat pe rolul Curții de Justiție a Uniunii Europene și că răspunsul ar fi fost util în soluționarea unei cauze similare.

Avocatul pârâtei arată că așa este. Din păcate nu sunt autorii acelei cereri pentru a explica mai bine legătura dintre această cauză și cea aflată pe rolul Curții de Justiție. Confirmă că recursul s-a retras și dosarul s-a închis la Tribunalul Cluj, însă susține cererea de suspendare, pentru că acest dosar există în continuare, se află pe rolul Curții Europene, care nu s-a pronunțat încă. Soluția poate fi în două feluri, fie să ia act de retragere recursului și să aprecieze că este lipsită de obiect cererea de întrebări preliminare sau să închidă dosarul, cert este că dosarul se află pe rol la Curtea Europeană de Justiție.

Avocatul reclamantilor arată că, dacă s-a retras recursul, în mod evident, din Regulamentul Curții de Justiție a Uniunii Europene rezultă că atunci când la instanța națională nu mai există un dosar în care să fie necesar răspuns la întrebările preliminare se încheie dosarul. Instanța poate aprecia în sensul să țină acest dosar pe rol sau să dea cuvântul pe cererea de suspendare și să treacă mai departe la soluționarea cauzei.

Reprezentantul pârâtei reiterează că sunt două temeuri: este o judecată în curs la Luxemburg și respectiv este un dosar suspendat la Cluj pentru această judecată din Luxemburg, motiv pentru care se solicită și aici suspendarea.

Instanța apreciază că la acest moment cererea de suspendare nu a rămas fără obiect, întrucât din lectura acestei cereri formulată de pârâtă, instanța înțelege că litigiul în raport cu care se solicită suspendarea este cel aflat pe rolul Curții de Justiție. Or, în lipsa dovezii că întrebările au fost retrase sau că s-a pronunțat o soluție de către Curte, acest litigiu există în continuare, independent de soarta litigiului național. Instanța reține că suspendarea judecării de Tribunalul Cluj a fost dispusă pentru faptul că s-au trimis întrebările preliminare și consideră că pârâta, astfel cum a arătat în ședință publică, nu a invocat ca temei al suspendării existența unui alt dosar pe rolul instanței naționale, concluzie întărită și de ideea că în dreptul românesc nu este recunoscută instituția precedentului judiciar.

Avocatul reclamantilor arată că nu se poate considera că ceea ce se întâmplă la Curtea de Justiție a Uniunii Europene când se trimit întrebări preliminare, este un litigiu în sensul art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă, asta pentru primul motiv că părțile sunt în mod excepțional acceptate să-și susțină cererile și, pe de altă parte, nu se stabilește existența sau inexistența unui drept, nu este vorba de o judecată. Dacă ai un temei de suspendare în dreptul Uniunii Europene, care înlătură de la aplicare dreptul intern, nu înseamnă că ai de ce să te duci la dreptul comun.

Avocatul pârâtei arată că problema este de fond, având în vedere că instanța din Cluj a apreciat deja, însă nu trebuie ignorat faptul că există această cauză pe rolul Curții de Justiție, unde nu se cunoaște ce va pronunța, nu se cunoaște dacă instanța europeană va lua act de decizia instanței de la Cluj. În atare condiții, precizează că lasă la aprecierea instanței oportunitatea suspendării.

Instanța respinge cererea de suspendare a cauzei în temeiul art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă până la pronunțarea Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra întrebărilor adresate de Tribunalul Comercial Cluj în dosarul nr. 2979/249/2010, ca neîntemeiată, întrucât, în primul rând, suspendarea într-o asemenea situație este facultativă și instanța apreciază că răspunsul care ar putea fi formulat la cele trei întrebări preliminare nu influențează soluția din prezenta cauză. Soluția din prezenta cauză nu depinde de răspunsul la cele trei întrebări preliminare. De asemenea, instanța are în vedere și faptul că răspunsul Curții ar putea fi unul de respingere a întrebărilor, ca inadmisibile, precum și aspectul învederat astăzi, și anume că partea care a cerut trimiterea întrebărilor preliminare și-a retras recursul în cadrul căruia fuseseră trimise acestea.

În al doilea rând, instanța apreciază că nici art. 23 din Statutul Curții de Justiție și nici art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă nu pot fundamenta o asemenea măsură, instanța având numai posibilitatea de a trimite propriile întrebări preliminare și a suspenda judecata cauzei ca

urmare a acestei măsuri. Art. 23 din Statut se referă exclusiv la situația în care instanța națională trimite o întrebare preliminară și dispune suspendarea pentru a aștepta răspunsul Curții de Justiție, răspuns considerat absolut necesar pentru soluționarea litigiului aflat pe rolul său, iar dreptul intern, art. 244 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă nu este aplicabil, pentru că, pe de o parte, pe rolul Curții de Justiție nu este un litigiu *stricto sensu*, Curtea nu tranșează asupra unui drept litigios, ci se pronunță asupra interpretării sau validității unei norme a U.E. și, pe de altă parte, hotărârea pronunțată de instanța de la Luxemburg are autoritate de lucru interpretat, dacă întrebarea nu este respinsă ca inadmisibilă, pentru spețe analoge, dar nu are putere de lucru judecat asupra instanței naționale care nu trimite întrebarea preliminară.

Prin urmare, instanța națională poate adresa din nou întrebarea sau poate aprecia că este în măsură să soluționeze litigiul, fără a aștepta pronunțarea Curții de Justiție asupra altor întrebări.

Instanța acordă cuvântul asupra formulării cererilor de probatorii.

Avocatul reclamanților solicită încuviințarea probei cu înscrisurile existente la dosar.

Avocatul pârâtei solicită proba cu înscrisuri. În cadrul acestei probe arată că va depune dosarele de creditare pentru fiecare client, poate depune acum niște mostre, cum rezultă utilitatea acestei probe din dezbateri.

Instanța atrage atenția pârâtei asupra faptului că acțiunea este înregistrată de doi ani, înscrisurile se depun odată cu întâmpinarea, iar acel moment procesual a trecut.

Avocatul pârâtei arată că nu s-a ajuns în faza probațiunii, acolo acțiunea respectivă a format corp comun cu alt dosar, după care s-a dispus disjungerea, iar cu privire la această parte din această acțiune nu s-a făcut nimic.

Depune notă de probatorii și arată că solicită mai multe categorii de probe, și anume prin înscrisurile pe care le intenționează să le depună dorește să dovedească raporturile pre și post contractuale. În al doilea rând, solicită să pună în vedere reclamanților să facă dovada folosinței fondurilor obținute din cadrul acestor credite pentru a vedea dacă se circumscriu noțiunii de consumatori, și anume dacă aceste credite au fost luate de către reclamanți în calitate de consumatori. Aceasta este, de fapt, o reiterare a unei solicitări făcute în cuprinsul întâmpinării.

În cadrul probațiunii, solicită proba cu interogatoriul reclamanților, cu privire la chestiuni de fapt, pentru a dovedi caracterul transparent al încheierii convențiilor. Este o chestiune de fapt, dacă au avut loc discuții cu banca, dacă au avut loc negocieri, au avut cunoștință despre materiale promoționale puse la dispoziție de bancă cu privire la ratele și comisioanele percepute înainte de semnarea convențiilor respective, la momentul de față discuția s-a purtat la nivel teoretic, iar ei vorbesc despre niște fapte concrete, și anume dacă au existat aceste negocieri și această transparentă, aceasta ar trebui dovedită.

Contractele au fost negociate pe criterii transparente și dorește să surprindă mărturisirea persoanelor cu privire la circumstanțele în care au fost încheiate acestea, și anume dacă au avut cunoștință despre elementele comerciale care se incriminează acum în perioada de criză că nu ar fi fost corecte, deși au existat, acestea au fost cunoscute, ele existau în toate

sucursalele băncii, au fost făcute publice în presă aceste condiții și comisioane.

De asemenea, solicită și proba cu expertiză judiciară, insistă asupra acestei probe și asupra utilității ei, mai ales în contextul în care s-a respins sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Unul dintre componentele care sunt incriminate aici sunt cele legate de comisionul de risc din aceste convenții. Instanța urmează să aprecieze dacă, în măsura în care comisionul de risc este parte a dobânzii anuale efective, se poate trece la o verificare a acesteia supra oportunității asupra cuantumului său. Pentru a se putea efectua această analiză a solicitat proba cu expertiză care să determine dacă la cazul concret, nu la nivel teoretic, pentru fiecare convenție în parte, să se determine dacă acest comision de risc și dobânda sunt parte a dobânzii anuale efective, din calcul matematic, pentru că dacă este parte atunci este o parte a costului creditului, a costului perceput, sau este o componentă suplimentară.

De asemenea, pe baza procedurilor interne din cadrul pârâtei să se determine dacă există o justificare a comisionului de risc, prin prisma principiului stabilirii adevărului, a pronunțării unei hotărâri corecte, bazate pe faptele concrete din prezenta cauză. A cercetat cineva dacă au existat proceduri, există o justificare în cadrul unei bănci să perceapă acest comision sau a existat o justificare internă, niște norme interne care au impus acest comision perceput, nu este singura bancă care a perceput acest comision, în plus față de dobândă. De aici vine și a treia întrebare pentru a vedea cadrul respectiv. Consideră că expertiza este o probă esențială în această cauză.

Solicită și proba testimonială. Teza probatorie este pentru a întări acest caracter transparent, este vorba de ofițerii de credit care vor veni și vor spune dacă au participat la discuții cu cei care au încheiat convențiile. Contextul era diferit, era înainte de maximumul crizei în care se acordau credite, acum este un context de criză în care lumea vrea să critice convențiile. Dorește să apeleze la cadrul procesual pe care îl creează legea românească pentru ca instanța, prin prisma atributelor pe care le are în aflarea adevărului, să interpreteze această cauză în baza întregului probatoriu și acela pe care îl propune pârâta.

Avocatul pârâtei mai arată că aceste probe le-a solicitat prin întâmpinare, nu s-a fixat niciun termen pentru administrarea lor. De asemenea, la acest termen discutăm aceste probe, momentul procesual este cel corect și are abilitatea de a propune aceste probe și instanța de a aprecia asupra lor.

În replică, avocatul reclamantilor arată că din art. 112 din Codul de procedură civilă rezultă că atunci când intenționezi să se folosești de proba cu înscrisuri trebuie să le anexezi la cerere, și nu doar într-un singur exemplar, ci în suficiente exemplare pentru a fi comunicate. Din această perspectivă, nici măcar acum nu arată concret care sunt acele înscrisuri pe care le va folosi. Este dincolo de normele procedurale, nu se pot solicita decât probe noi, altele decât cele preconizate în cererea de chemare în judecată. Asta este o chestiune cu privire la momentul procesual în care se cer.

În ceea ce privește relevanța, concluzia, probelor, dispozițiile Legii nr. 193/2000, care sunt norme speciale, care sunt în consecință derogatorii de la normele generale, în principal de la dispozițiile art. 167 din Codul de

procedură civilă, în art. 4 alin. 3 teza a doua se stabilește dacă un comerciant pretinde că o clauză standard preformulată a fost negociată direct cu consumatorul este de datoria lui să prezinte probe în acest sens. Nu pot să se folosească în răsturnarea acestei prezumții de lipsa negocierii decât de înscrisuri, sunt singurele probe care pot preexista momentului în care ne aflăm, ele sunt singurele care pot fi aduse în răsturnarea prezumției de un comerciant. Să probeze contrariul înseamnă să ai deja probe de la momentul în care se presupune că a existat negocierea, adică preconstituite, și nu probe de genul interogatoriu și expertiză, care nu aparțin momentului în care se presupune că ar fi existat negocierea și nu privesc fapte ale părâtei.

I se pare artificial să dovedești prin expertiză că normele tale interne, nu legi, nu reglementări, te obligau să introduci în DAE un comision de risc, pentru a afirma acest lucru și normele interne sunt impuse de la societatea mamă, se ajunge la concluzia că se confirmă ce au susținut reclamanții că, printre altele, vinovați de introducerea clauzelor abuzive este și societatea mamă. Din această perspectivă nu se poate discuta de o admisibilitate a probei cu interogatoriu, respectiv a expertizei.

În ce privește concluziunea, relevanța probei cu înscrisuri, în ce privește această probă în materie de protecția a consumatorului, mai ales acolo unde este vorba despre contracte preformulate, așa cum rezultă din acest art. 4 alin. 3, este stabilit cu titlu de prezumție că aceste contracte sunt preformulate, sunt nenegociate. Prezumția e una irefragabilă, atunci când clauzelor sunt de genul celor enumerate în anexa 1 din Legea nr. 193/2000 sau prezumția e una relativă dacă e vorba de clauze de genul celor de la art. 4 alin. 1.

Mai mult, calitatea de consumator este prezumată de art. 1 alin. 2 din Legea nr. 193/2000, cât și de anexa la codul consumului punctul 13, în sensul că este consumator orice persoană care în contractele cu profesioniști acționează în afara sferei sale de activitate. Această prezumție rezultă din art. 3 din Codul civil actual, ceea ce înseamnă că cel care afirmă că nu este consumator trebuie să facă dovada că are această calitate de profesionist și că a folosit respectivele sume în afara calității sale casnice. Dacă există astfel de dovezi, atunci trebuie să fie arătate de bancă, e datoria sa să aducă dovezi în acest sens. Din această perspectivă, înscrisurile pe care le cere părâta și pe care ar trebuie să le depună reclamanții ar trebui să fie respinse. Este contrar dispozițiilor din Legea nr. 193/2000, respectiv Codul consumului.

În legătură cu înscrisurile și raportarea acestora ca probă la art. 167 din Codul de procedură civilă, precizează că instanța are facultatea să decidă dacă o probă este sau nu concludentă în vreo speță. Având în vedere că suntem în prezența unor contracte care sunt identitate, cu mici diferențe cu privire la quantum și respectiv la dobândă, este vorba despre un contract care înainte de a-l pune în vânzare ca produs financiar, banca îl trimite la BNR pentru a fi aprobat. După ce este aprobat, nu poate fi schimbat, eventual prin negociere, decât cu acordul BNR. Nu există nicio motivație pentru a aduce instanței 600 de dosare pentru a demonstra că măcar unul dintre ei a negociat, este suficient să fie aduse niște mostre de astfel de contracte pentru a dovedi că, în mod obișnuit, cu acele persoane s-a putut negocia. Negocierea nu poartă asupra conținutului clauzelor, ci asupra naturii clauzelor. Ar trebuie să dovedească că s-a negociat dacă acel

comision de risc figurează în contract sau nu, nu ce procent are. Asta înseamnă să ai posibilitatea să influențezi natura clauzei și nu doar conținutul.

Din această perspectivă, i se pare că în acest gen de procese, dosarul de creditare nu este necesar, pentru că nu dovedește nimic. Trebuie să dovedești că în aceste contracte preformulate ai dat posibilitatea negocierii consumatorului. Or, prin dosarele de creditoare nu se poate dovedi acest lucru. În dosarele de creditare se depun cereri tip semnate de consumatori diverse formulate tip, contracte tip, extrase din normele interne ale băncii care nu au cum să fie opozabile etc. Teza probatorie nu are cum să se coordoneze cu aceste dosare de creditare.

Pentru aceste motive solicită respingerea, pentru nelegalitate, a probei cu expertiză și, respectiv, interogatoriu, plus documentele pe care să le depună reclamantii, iar, pentru neconcludență pe art. 167 din Codul de procedură civilă, proba cu înscrisuri constând în dosarele de creditare.

În replică, avocatul pârâtei arată că împotriva pârâtei există o prezumție absolută de culpă. Se pare că nu au dreptul să se apere în niciun fel. Sunt într-o procedură contradictorie. Au dreptul de a formula probe în apărare, aceste probe au fost menționate potrivit art. 115 alin. 4 din Codul de procedură civilă, urmând ca, potrivit art. 167 din Codul de procedură civilă, să fie puse în discuția instanței. Nu putea să administreze proba cu expertiză judiciară odată cu depunerea întâmpinării. Acesta este și motivul pentru care există și art. 167 din Codul de procedură civilă pentru a depune în discuție probele, administrarea acestora, relevanța, concludența și utilitatea.

Din modul în care decurg dezbaterile se pot ivi situații în care este necesară administrarea altor înscrisuri. Aceste înscrisuri au un singur scop, de a stabili adevărul în cauză. Nu urmăresc altceva. Nu va depune 600 de dosare cum presupune domnul avocat, ci câteva dosare mostre. Sunt simple afirmații nesuținute de probe, cum că nu ar fi incluse în DAE aceste costuri. Singura modalitate de a stabili cu certitudine acest aspect și de a afla adevărul în cauză este efectuarea unei expertize de cineva autorizat în acest sens.

Avocatul pârâtei arată că acest proces se tinde din partea reclamantilor spre o probațiune cât mai sumară, pornindu-se strict de la textul convențiilor pentru a se inocula ideea că ar fi clauze abuzive. Or, asemenea cauze nu au fost făcute pentru a pune la zidul infamiei pe cineva, nu sunt o execuție publică, trebuie să asigure tuturor părților din proces egalitatea de drepturi procesuale și toate garanțiile procesuale din statul de drept și dintr-un stat european. În acest context, se pornește de la ideea că trebuie dovedit, că este util cauzei, pentru că altfel am discuta cu jumătăți de măsură, nici nu ar fi trebuit să ceară aceste convenții pentru a vedea cum au derulat raporturilor dintre împricinății din prezenta cauză.

De asemenea, în privința afirmațiilor care s-au făcut în apărare, că este nejustificat acest comision de risc, este un element esențial în această cauză, atât sub aspectul stabilirii adevărului, cât și sub aspectul tuturor consecințelor din această cauză. Analiza trebuie să se facă, chestiunea aceasta cu clauzele abuzive, nu se creează un cadru, legea nu precizează, nu stabilește faptul că o parte are toate mijloace de probă și cealaltă parte nu. Vorbim de elemente de fapt, a existat o negociere sau nu a existat. Da, într-adevăr, trebuie probată negocierea, nu doar afirmată. Trebuie să ne lămurim

asupra acestuia aspect la fel și asupra faptului dacă acele fonduri au fost utilizate strict în interes casnic sau în interes profesional. Nu știm. De aceea sunt acolo pentru a propune aceste probe, de aceea expertiza este esențială, prin raportare la dobândă și comision de risc, pentru a avea o viziune asupra fenomenului respectiv. Insistă, pentru că sunt foarte importante aceste probe.

În replică, avocatul reclamanților arată că Legea nr. 193/2000 și Codul consumului stabilesc un sistem de prezumții, în favoarea consumatorului. Conform art. 112 din Codul de procedură civilă, la întâmpinare trebuie depuse copii de pe toate înscrisurile pe care se sprijină. Pe de altă parte art. 129 alin. 1 teza a doua din Codul de procedură civilă stabilește obligația părților de a îndeplini actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să-și exercite drepturile procedurale cu respectarea dispozițiilor art. 723 alin. 1, precum și să-și probeze pretențiilor și apărările.

Legea nr. 193/2000 s-a modificat în 03.08.2012, în sensul următor: dacă autoritatea națională pentru protecția consumatorilor sau eventual o asociație pentru protecția consumatorilor constată că sunt clauze abuzive în contractele pe care le utilizează un profesionist, îl dă în judecată direct, fără să mai fie sancționat contravențional, pe baza unui singur contract și dacă instanța constată că există clauze abuzive în contractul respectiv, după aceea toate contractele de același tip urmează să fie modificate în consecință, automat. Dacă legiuitorul a putut concepe că pe baza unui asemenea tip de proceduri, hotărârea pronunțată acolo are efect pentru toate celelalte contracte, înseamnă că avut în vedere că acele contracte de adeziune sunt peste tot, nu este nevoie să vezi fiecare contract în parte. Pentru o simplă administrare a justiției nu e nevoie să se permită părâtei să aducă 600 de dosare, este suficient să se pronunțe pe dosarele formate și eventual pe mostre.

Avocata reclamanților arată că s-a spus că dosarele de creditare vor dovedi raporturile juridice precontractuale și postcontractuale. Cele postcontractuale nu au nicio legătură cu valabilitatea clauzelor sub aspectul dispozițiilor protecției consumatorilor, care se apreciază exclusiv la momentul semnării contractului. Pârâta dorește să dovedească negocierea, dar înainte ar trebui să dovedească îndeplinirea obligației de informare a consumatorilor cu privire la conținutul contractului, la costuri etc. Or, având în vedere specificul acestor contracte de credit, care sunt pentru achiziție imobile, așa cum se prevede în punctul 1 din condițiile speciale, care aplicabilă la momentul respectiv Legea nr. 190/1999, care spune clar în art. 8 că banca este obligată să pună la dispoziția împrumutatului o ofertă de creditare, precum și documentele standard cu 10 zile înainte de semnare. Dacă există un astfel de document, ar fi putut până acum să-l producă. Nu a văzut la bancă acest document, nu a fost vorba de nicio ofertă de creditare, nu există nicio dovadă că, cu 10 zile înainte de semnarea contractului, nu i s-a pus la dispoziție consumatorului vreo informație. Atâta vreme cât există o obligație expresă prevăzută de lege este inadmisibil interogatoriul și, evident, sunt irelevante celelalte probe cu înscrisuri.

În replică, avocatul părâtei, privitor la depunerea acestor convenții, invocă egalitatea de drepturi procesuale a părților. Se poate observa pentru reclamanți că s-au depus înscrisuri. Și pentru reclamant este statornicită obligația ca, odată cu acțiunea, să depună înscrisurile în copii

corespunzătoare, însă înscrisurile s-au depus pe parcurs, chiar instanța a solicitat precizarea obiectului, a valorii.

În al doilea rând, sunt importante și elementele postcontractuale, au renunțat la judecată, au făcut tranzacții. În cadrul dosarelor de creditare nu sunt numai credite imobiliare, sunt și de nevoi personale. Nu s-au acordat credite în baza Legii nr. 190/1999, nu au relevanță aceste aspecte, trebuie să determine situația de fapt și va dovedi că au existat materiale promoționale. De aceea insistă în aceste probe, pentru toate argumentele.

Avocatul pârâtei arată că apărătorul reclamanților a admis că prezumțiile de care se vorbește în legea specială sunt relative și pot fi răsturnate. Asta doresc și ei și solicită a se acorda dreptul la apărare.

În baza art. 167 alin. 1 din Codul de procedură civilă, instanța încuviințează pentru reclamanți și pârâtă proba cu înscrisuri, apreciind că este pertinentă, concludentă și utilă soluționării cauzei.

Respinge cererea pârâtei de amânare a judecării pentru a depune alte înscrisuri în susținerea caracterului negociat al contractelor și susținerea îndeplinirii obligației de informare și de încheiere a contractelor în condiții de transparență, dat fiind că acesta este un argument expus încă din cuprinsul întâmpinării și înscrisurile în susținerea sa trebuiau atașate întâmpinării, sau cel mult depuse astăzi în ședință publică, fără a cauza amânarea judecării. Instanța observă că a trecut o perioadă foarte lungă de timp de la depunerea întâmpinării și până în prezent, suficient de lungă încât pârâta să facă demersurile necesare să copieze și să depună la dosar aceste înscrisuri, așa că instanța va primi orice înscris, așa cum are obligația, pe care pârâta dorește să-l depună astăzi, în ședință publică. În schimb amânarea pentru înscrisuri noi nu se impune, pentru că utilitatea probei nu rezultă din dezbaterile de astăzi și din argumentele aduse în plus astăzi.

Respinge cererea de a le solicita reclamanților să depună înscrisuri din care să rezulte calitatea de consumatori, având în vedere că sarcina probei în acest sens aparține, conform art. 1169 din Codul civil în vigoare la data introducerii acțiunii, reclamanților care fac o afirmație și aceștia au dreptul de a-și proba așa cum doresc afirmația, inclusiv prin prezumțiile pe care le-a susținut domnul avocat, instanța urmând a aprecia pe fond dacă au sau nu forță probatorie suficientă.

Respinge proba cu interogatoriul reclamanților, ca nefiind utilă soluționării cauzei, având în vedere că se tinde la dovedirea caracterului negociat al contractelor, iar reclamanții au negat și neagă faptul că ar fi negociat contractele pe care se întemeiază. În plus, nimic nu împiedică pe pârâtă și nu a împiedicat-o nici până în prezent să depună înscrisuri prin care să probeze condițiile în care s-au încheiat contractele, eventual oferte, contraoferte etc.

Respinge, ca nefiind concludentă, proba cu expertiză judiciară, având în vedere, pe de o parte, că primul obiectiv ține de atribuțiile instanței, care, pe baza probelor, trebuie să determine dacă rata dobânzii și comisionul de risc sunt sau nu incluse în DAE. Un asemenea demers nu necesită cunoștințele tehnice de specialitate ale unui expert, ci presupune interpretarea clauzelor contractuale și a normelor legale incidente.

Punctul b) de la fila 2 din nota de probe este irelevant și nu este se circumscrie atribuțiilor unui expert. Revine pârâtei să argumenteze și să probeze modul în care ar fi fost inclus în contract comisionul de risc,

metodologia, rațiunile etc., probă care poate fi făcută prin înscrisuri. De asemenea, punctul c) nu prezintă relevanță în cauză.

În privința probei testimoniale, instanța apreciază că nu este utilă soluționării cauzei, având în vedere chiar argumentele pârâtei din cuprinsul întâmpinării, precum și faptul că teza probatorie pentru care s-a solicitat proba testimonială poate fi dovedită cu înscrisuri.

Se depun la dosar de către pârâtă înscrisuri și se comunică reclamanților, prin avocat, un exemplar al acestora.

Avocatul pârâtei solicită, în contextul dat, ca până la sfârșitul dezbaterilor să mai depună înscrisuri.

Instanța atrage atenția pârâtei că are obligația, conform art. 104 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor de judecată, până la sfârșitul ședinței de judecată, să primească toate înscrisurile care se depun în ședință publică.

Nemaifiind alte cereri de formulat, probe de administrat sau excepții de invocat, instanța constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul în dezbateri pe fond.

Avocatul reclamanților solicită amânarea pronunțării pentru a depune concluzii scrise. Arată că acțiunea de față este o acțiune formulată în baza Legii nr. 193/2000 și, în principal, este vorba despre constatarea caracterului abuziv al unor clauze contractuale. Toate petitele ulterioare sunt subsumate acestui petit principal, și constatarea nulității absolute și restituirea prestațiilor efectuate în baza acestor clauze constatate ca fiind nule absolut și respectiv obligarea băncii de a elimina din contracte aceste clauze abuzive, respectiv cheltuielile de judecată, în quantum fix de 50 euro pentru fiecare dintre reclamanți, urmând a depune dovada până la sfârșitul ședinței de judecată.

Esențiale în această cauză sunt dispozițiile art. 6 de unde rezultă că dacă se constată caracterul abuziv, fie personal de către consumator, fie de către instanță, atunci aceste clauze nu au niciun fel de efect.

Legea nr. 193/2000 și alte reglementări interzice unui profesionist să introducă și să se folosească de clauze abuzive în contractele cu consumatorii. *Lato sensu* această acțiune nu este o acțiune în răspundere contractuală, este o acțiune în răspundere delictuală, în sensul că această constatare a caracterului abuziv are în vedere încălcarea obligației profesionistului de a nu introduce în contract clauze abuzive.

De asemenea, în legislația noastră cu privire la protecția consumatorilor există 3 tipuri de clauze abuzive, există o categorie de clauze care sunt interzise, una este invocată în art. 8 și art. 14 din Legea 190/1999 privind creditele ipotecare. Sunt interzise acele clauze care prevăd o dobândă care nu este determinată după indici publici transparenti și sunt eventual dobânzi stabilite de către bancă după propriile calcule sau după propria voință. Există o categorie mare de clauze, clauze care sunt considerate nule absolut, pentru că au caracter abuziv, este vorba despre Anexa la Legea 193/2000 care face parte integrantă din această lege.

În întâmpinare s-a susținut că această Anexă nu este o normă în sensul adevărat al cuvântului, ci este o „listă gri”, însă este de fapt o listă neagră, este vorba despre o listă de clauze care sunt considerate în mod normativ ca fiind abuzive, indiferent de faptul că există sau nu există negocieri. Este o astfel de clauză, spre exemplu, clauza din contractul tip al pârâtei care spune despre dobândă la un prim alineat că dobânda este fixă,

și la alineatul doi spune că această dobândă, după conjuncturi și după modificarea unilaterală a băncii, poate să devină variabilă. În aceste condiții suntem în prezența clauzei tip de la litera a) din această Anexă.

A treia categorie de clauze abuzive, sunt cele prezumate abuzive de art. 4 din Legea 193/2000 și sunt prevăzute în contracte preformulate, cum sunt contractele de adeziune pe care le folosește banca în relațiile cu clienții săi, acele clauze care creează părților un dezechilibru semnificativ și respectiv acele clauze care sunt în contra cerințelor buneii-credințe.

Nu există o a patra condiție, așa cum încearcă să acrediteze pârâta în întâmpinare, constând în acea formulă din art. 4 alin. 6 cu privire la definirea obiectului contractului și respectiv calitatea de a satisface raportul preț-prestație. Această afirmație o fac în primul rând pentru că în contract clauzele relative la dobândă și respectiv la comision de risc sunt exprimate în orice fel de limbaj, cu excepția aceluia inteligibil. Nu se poate susține în mod serios că un comision care este definit exact la fel ca dobânda pentru punerea la dispoziție a sumelor de bani împrumutate este un comision de risc și nici nu se poate spune, de asemenea, că acea dobândă, care este fixă dar de fapt devine variabilă în funcție de voința băncii, că aceste două tipuri de clauze sunt inteligibile. Nu rezultă deloc clar cu ce este justificat acel comision de risc și care sunt acele evenimente independente de voința băncii, dar și de voința clientului, care să ducă la modificarea dobânzii.

În consecință, în primul rând acest art. 4 alin. 6 nu este aplicabil. Oricum el nu este o condiție de existență a clauzelor abuzive, dar, pe de altă parte, se referă la definirea obiectului cauzei, or noi vorbim de clauze abuzive și se referă la calitatea de a satisface cerințele relative la preț versus prestație și respectiv la persoană. În afara de faptul că nu este vorba despre preț propriu-zis, ci de calitatea de a satisface cerințele relative la preț, adică în cazul unor clienți de genul acesta, al consumatorilor de credite de retail, ratingul pe care îl stabilește banca înainte de a și se da un credit, nu se poate pune semnul egalității între dobândă și preț. În nici un caz nu se poate pune semnul egalității între comision de risc și preț, pentru că atunci ajungi la concluzia că acest comision de risc este de fapt un supliment de preț, un supliment de dobândă care crește fără să fie anunțat clientul, cu peste 30% costul lunar.

În consecință, în cauza *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid* se spune mai mult decât legea noastră că și, chiar dacă limbajul ar fi inteligibil, chiar dacă ar fi clar, că dobânda este stabilită în funcție de euribor sau comisionul este stabilit ca preț al banilor, chiar și în această situație se poate asocia, cum spune art. 4 alin. 2, cu caracterul abuziv.

Cu privire la cele trei condiții de existență a caracterului abuziv, întrebarea fundamentală pe care o pun reclamanții și la care trebuie să răspundă instanța este dacă aceste contracte pe care le încheie băncile sunt sau nu contracte de credit de retail.

În întâmpinarea sa pârâta a spus că acea parte din contract care se numește condiții generale este un contract de adeziune și a și explicat de ce, explicația este corectă, nu și justificată.

Explicația este corectă pentru că regulamentele BNR obligă orice bancă ca, atunci când este pregătită să pună în vânzare un produs financiar cum este contractul de credit de retail, să elaboreze niște norme interne, niște modele de contracte pe care să le supună aprobării BNR și numai după ce BNR își emite părerea sau tace, să poată să fie puse în vânzare. Ca să le

poți schimba trebuie să reiei aceeași procedură pe care o indică BNR. Există cel puțin 3 complete de la Tribunalul București care au spus că vina în această situație nu aparține doar băncii, ci și BNR.

Singura întrebare care se poate reține este: sunt aceste condiții speciale de afaceri și ele însele contracte de adeziune. Ca să putem să verificăm acest lucru trebuie pornit de la faptul că acest gen de business pe care îl face banca este un gen de business care presupune volum mare. Practic ceea ce vinde o bancă în cadrul creditelor de retail sunt „mărfuri într-un mall”. Dacă este vorba de o astfel de realitate faptică, acea comparație între a cumpăra din mall un produs în care nu poți să alegi decât între 3-4 sortimente și a cumpăra un credit de retail de la bancă este același lucru, rating care era stabilit în funcție de primele de luni de plată și apoi nu mai era respectat. Aceasta este realitatea faptică.

Realitatea juridică este că din perspectiva legii române există o dispoziție care este cu mult mai restrictivă decât cea din Directiva din 1993. Dacă Directiva spune că sunt nenegociate acele clauze pentru care profesioniștii nu au dat posibilitatea consumatorului să influențeze conținutul lor, în timp ce legea română vorbește de posibilitatea de a modifica natura clauzelor respective. În ce privește conținutul, a negocia conținutul înseamnă să aduci quantumul de 0,26 la 0,15 sau la 0,1. În schimb, a negocia natura clauzei înseamnă să poți să spui nu vreau ca în contractul meu, care este un contract de adeziune, să apară un comision de risc. A putut în vreun moment acest consumator să influențeze existența sau inexistența în contract a acestui comision de risc. Răspunsul este nu din două motive. Este vorba de cele mai multe ori de contracte de credit ipotecar. Sunt niște contracte care au o fizionomie specifică. Înainte să depui cererea de creditare închei un precontract cu vânzătorul care are și un termen și avans, numai în baza acestui închei pot să închei contractul de creditare. Dacă în 30 de zile de când s-a încheiat la notar antecontractul nu se plătește restul de preț, care era de 75%, atunci se pierde acel avans. Dosarul de creditare stătea pe la bancă 4-5 săptămâni, clientul pierdea cei 25% și banca spunea că nu este nicio problemă pentru că mai sunt mulți care vor să încheie contracte. Realitatea aceasta era în anii 2005-2006.

A doua chestiune – o realitate juridică – în niciun moment nu se spunea la momentul încheierii contractului că ai un comision de risc care urmează să fie aplicat ca procent anual și împărțit la 12 lunar, fiind rata de credit pe care trebuie să o rambursezi. Nu se spunea acest lucru, în contract este o formulă bizară, în sensul comisionul de risc este de 0,26 %. Acest lucru înseamnă foarte mult. Poate însemna 0,26% din creditul pe care l-ai accesat, 0,26% pe an, sau în graficul de rambursare ulterior încheierii contractului, poate însemna așa cum s-a întâmplat, 50-60 de euro pe lună. Acesta este motivul pentru care s-a constatat că în fiecare lună cu acest comision de risc se ajunge la o majorare cu peste 30% a costului lunar, asta în condițiile în care clienții nu știu de ce plătesc acest comision de risc, știau doar că plătesc dobândă cea mai bună pe piață de 4,95%. Asta era ceea ce cunoșteau. Există dovada la dosar, există în mai 2007 o amendă aplicată acestei bănci de CNA pentru o reclamă mincinoasă constând exact în acest tip de minciună. Dacă cineva spune că se poate demonstra că la momentul respectiv când s-a încheiat contractul se știa de acest comision de risc, dar acest lucru nu s-a putut dovedi, nici măcar nu s-a propus ca teză probatorie în niciun moment.

În consecință, suntem în prezența unui contract de adeziune și, dacă suntem în prezența unui contract de adeziune, atunci suntem și în prezența prezumțiilor pe care le prevede art. 4 din legea insolvenței.

Apoi, în privința dobânzii există dezechilibrul semnificativ între drepturile și obligațiile părților. Deși figurează în contract ca fiind fixă, se poate transforma, în funcție de voința băncii, în dobândă variabilă. În mod evident suntem în prezența unui dezechilibru, pentru că nu am la momentul încheierii contractului acceptiunea faptului că această dobândă urmează să fie modificată, sau, dacă o am, înseamnă că trebuie să mă raportez la EURIBOR, LIBOR, adică la niște indici transparenți, așa cum rezultă din legislația protecției consumatorului. În schimb, această dobândă se modifică în conformitate cu voința băncii, care spune conjuncturile economice sunt neplăcute, în consecință eu trebuie să îmi majorez această dobândă atunci când consider necesar, eventual când portofoliul meu de credite neperformante trece peste 28%.

Clienții, deși au ajuns să aibă dificultăți în plata acestor rate, plătesc și ceea ce rezultă din riscul de neîncasare din acele credite neperformante, pentru că nu banca suportă greșelile pe care le-a făcut. Acolo, în acei 28% credite neperformante, sunt oameni care vor să-și cumpere o casă, și eventual ceva pentru folosință îndelungată.

Și mai gravă este situația când observăm că acest comision de risc este definit ca fiind pentru punerea la dispoziție a sumei de bani. Pentru că, în cazul acestui comision de risc, în afara de faptul că se numește risc, risc care oricum este acoperit în contractul de credit prin multiple modalități. Contractul de credit bancar este un titlu executoriu, ceea ce înseamnă că banca, spre deosebire de consumator, nu are nevoie să acționeze în judecată, ci poate proceda la executare silită.

De asemenea, banca îl obligă pe client să acopere acest credit prin niște garanții. Banca obligă printr-o clauză, care are și ea caracter abuziv, ca ori de câte ori valoarea acelei garanții scade să vin cu garanții suplimentare, să aduc codebitori sau fidejutori, îl obligă să cumpere o poliță de asigurare pentru riscul de neplată și, cu toate acestea, îi aplică și un comision de risc.

Situațiile financiare pe anii 2009, 2010, 2011 ale părții, din care rezultă că aceste venituri din comision de risc sunt venituri din dobândă, înseamnă, de fapt, o dobândă suplimentară. Sunt peste 1500 de dosare în țară, irevocabile, unde s-a spus că acest comision de risc este ilegal, este clauză abuzivă.

Dacă este sau nu este banca de rea-credință, dacă a acționat în contra cerințelor bunei-credințe, lucrurile sunt evidente verificând modul în care s-a comportat în raporturile cu acești consumatori, reclama respectivă sancționată, pliantele pe care le folosea, faptul că BNR a sancționat la rândul său această bancă în anul 2008 pentru că introducea în costurile cu dobânda așa numitul comision de rezervă minim obligatorie, plus faptul că în contract se spune că are comision de risc de 0,26%, dar după 6 luni clientul primea acasă un grafic de rambursare care avea o coloană cu 50-60 de euro din care rezulta că este un comision lunar de risc. Se mai adaugă încă un lucru, există un tip de clauză în contract care este o înșelătorie, este stabilită nu așa cum ar trebui în mod normal, stabilind anul nu ca număr de zile de 365, respectiv 366, ci de 360 de zile. Dacă se face raportarea numitorului la acest număr de 360 de zile, cu siguranța că suma care rămâne este mai mare, chiar dacă la sfârșitul unui an înseamnă 50-60 euro

pe fiecare client, dacă înmulțim acești 50-60 de euro cu clienții pe care îi are pârâta, suma nu mai este deloc neglijabilă.

Oamenii, după anul 2010, au început să observe că plătesc mai mult decât se așteptau și au întrebat de ce, iar banca nu a răspuns niciodată care este motivația, ci doar atât; ați semnat un contract, trebuie să-l respectați, principiul *pacta sunt servanda* este un principiu sacrosant. Contractul nu poate fi considerat sacrosant, are putere de lege cu condiția să nu încalce ordinea publică și bunurile moravuri, iar ordinea publică este constituită și din normele de protecție a consumatorilor, iar consumatorii au înțeles că-și pot să-și protejeze drepturile inclusiv prin acest gen de procese.

Arată că va depune și concluzii scrise și solicită cheltuieli de judecată, sens în care depune la dosar dovada acestora.

Reprezentantul pârâtei solicită amânarea pronunțării pentru a depune concluzii scrise. În continuare, arată că se raportează la trei elemente: 1. caracterul negociat; 2. comisionul de risc; 3. dobânda, acestea fiind elementele mari din acest dosar.

În privința caracterului negociat al contractelor, arată că libertatea contractuală presupune inclusiv opțiunea de a decide dacă semnezi un contract sau nu. Clienții băncii nu au fost constrânși să încheie aceste convenții, ei aveau libertatea de a încheia convențiile cu banca aceasta sau cu alte bănci care activau pe piață. De asemenea, clienții au văzut termenii contractelor respective, nu au fost siliți se le semneze, puteau să semneze sau nu.

În pachetul de creditare, dincolo de faptul că aceste produse, după cum au spus și nu au avut posibilitatea de a dovedi, s-a făcut publicitate la aceste produse. În toată presa anilor 2007-2008 există și s-au făcut publice de bancă, pe tipuri de credite, aceste componente, ele au fost cunoscute. După cum se va vedea din înscrisurile pe care le-a depus, presupune că există și la dosarul cauzei, fiecare convenție avea acest tabel, scadențar. Acest scadențar are în coloana a 7-a indicat foarte clar pe durata întregului credit, de la început, de când s-a semnat, până la sfârșit, comisionul de risc, este arătat, are DAE, se știu costurile creditului, nu se poate spune că au fost induși în eroare consumatorii, pentru că ei au avut reprezentarea sumelor de plată. Este adevărat că în anii 2007-2008 multe persoane și-au luat credite în condiții pe care nu le-au gândit, au fost alte condiții atunci.

Este indicat în scadențar comisionul de risc, dintr-un calcul matematic simplu se vede că din scăderea din DAE, care este indicat, el cuprinde și comisionul de risc, este în cuprinsul creditului. În contextul în care comisionul de risc și dobânda, ca elemente ale costului, sunt incluse în credit, instanța are căderea să analizeze aceste două componente, prin prisma art. 4 alin. 6 din legea română, care, dacă este neclar, va trebui să facă trimitere la art. 4 alin. 2 din Directivă.

Clauzele s-a afirmat că ar fi neclare, dar dacă se lecturează convenția, comisionul de risc este indicat în contract, în scadențar, este suficient de clar, este indicat pentru fiecare lună în parte, este indicat tipul de comision, este definit și este indicat și scadențarul, ca și la magazin. Dacă nu este indicat foarte clar prețul, este decizia clientului de a cumpăra la prețul respectiv sau nu, este foarte transparent în aceste convenții. Nu înțelege de ce se spune că ar fi fost într-un limbaj neinteligibil. Prin prisma respectivelor dispozițiile ale art. 4 alin. 6 instanța nu poate aprecia dacă acest comision este mare sau mic, ci dacă se cunoștea cuantumul de către client.

În privința dobânzii, este același element, ca și în privința comisionului de risc, Anexa nr. 1 la Lege, în chiar punctul 1 cuprinde o excepție de la clauzele abuzive, în cuprinsul căreia ne aflăm, și anume în baza acestor convenții clienții aveau posibilitatea să înceteze convenția dacă vroiau, dacă nu voiau să suporte în continuare dobânda modificată. De esența serviciilor financiare este că, dacă intervine un element excepțional, să se translateze acest cost. Așa este peste tot. Clientul știa dobânda. Nu erau toate credite ipotecare, unele erau credite de consum. Chiar din mostrele depuse, de exemplul în convenția încheiată cu Tudor Florinel Daniel și Tudor Lavinia Iulia se observă acest lucru.

Față de aceste elemente, avocatul pârâtei apreciază, în privința comisionului de risc, că nu avem de-a face cu clauze abuzive. Ele au fost exprimate în cadrul contractului, iar instanța nu are căderea de a aprecia asupra mărimii sau micimii sumei respective. Doar din lecturarea acelei anexe consumatorului își dădea seama care sunt costurile pe parcursul creditului, iar faptul că a semnat este decizia fiecăruia, nu trebuie să transformăm ceva sacramental într-un lucru supus cenzurii. Există o libertate de a încheia sau nu respectivul act. Dacă s-a dorit încheierea în acele condiții, clare, explicate în scadențar, nu se poate spune că nu se cunoșteau.

În privința altor elemente, le va dezvolta în cuprinsul notelor scrise, cu cheltuieli de judecată pe cale separată.

Instanța procedează la legitimarea reclamanților Masoud Ana Maria, Marin Cosmin și Dima Marin, care au fost prezenți în sala de judecată, dar care nu au răspuns la apelul nominal, datele de identificare ale acestora fiind consemnate în caietul grefierului.

În conformitate cu dispozițiile art. 150 din Codul de procedură civilă, instanța declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare.

INSTANȚA,

Pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, în baza art. 146 din Codul de procedură civilă, instanța va amâna pronunțarea la data de 26 noiembrie 2012, motiv pentru care,

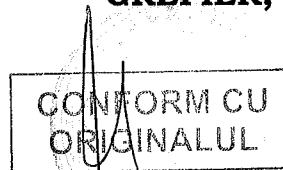
DISPUNE:

Pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, instanța amână pronunțarea la data de 26 noiembrie 2012.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 19 noiembrie 2012.

PREȘEDINTE,

GREFIER,

R O M Â N I A
JUDECĂTORIA SECTORULUI 2 BUCUREȘTI – SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 26.11.2012

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: IULIANA-MĂDĂLINA LARION

GREFIER: ANIȘOARA NICA

Pe rol se află soluționarea cauzei comerciale, având ca obiect *acțiune în constatare, obligația de a face*, privind pe reclamantii Arnautu (fostă Dragomir) Violeta, Motorga Adrian, Motorga Septimia, Daianu Paul Adrian, Damatarca Adriana, Dediu Mirela Corina, Dediu Ionel Marius, Ciupic Eduard Constantin, Ciupic Marilena Aurelia, Manase Grazia, Manase Valentin Cristian, Daha Cristian Razvan, Carabineanu Catalin Marian, Carabineanu Mirela, Gheorghe Marius, Gheorghe Florentina Mihaela, Androne Marian, Androne Mihaela, Argatu Gheorghe Adrian și alte părți, în contradictoriu cu pârâta S.C. Volksbank Romania S.A.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din data de 19.11.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, și când instanța, pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea pentru data de 26.11.2012, cu respectarea termenului prevăzut de art. 260, alin. 1 din Codul de procedură civilă, când, în aceeași compunere, a dispus următoarele:

INSTANȚA,

Având nevoie de timp pentru a delibera, în baza art. 260 alin. 1 din Codul de procedură civilă, instanța va amâna pronunțarea la data de 03 decembrie 2012, motiv pentru care,

DISPUNE:

Având nevoie de timp pentru a delibera, instanța amână pronunțarea la data de 03 decembrie 2012.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 noiembrie 2012.

PREȘEDINTE,

GREFIER,

CONFIRM CU
ORIGINALUL

R O M Â N I A
JUDECĂTORIA SECTORULUI 2 BUCUREȘTI – SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 03.12.2012

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE: IULIANA-MĂDĂLINA LARION

GREFIER: ANIȘOARA NICA

Pe rol se află soluționarea cauzei comerciale, având ca obiect *acțiune în constatare, obligația de a face*, privind pe reclamantii Arnautu (fostă Dragomir) Violeta, Motorga Adrian, Motorga Septimia, Daianu Paul Adrian, Damatarca Adriana, Dediu Mirela Corina, Dediu Ionel Marius, Ciupic Eduard Constantin, Ciupic Marilena Aurelia, Manase Grazia, Manase Valentin Cristian, Daha Cristian Razvan, Carabineanu Catalin Marian, Carabineanu Mirela, Gheorghe Marius, Gheorghe Florentina Mihaela, Androne Marian, Androne Mihaela, Argatu Gheorghe Adrian și alte părți, în contradictoriu cu pârâta S.C. Volksbank Romania S.A.

Dezbaterile asupra fondului cauzei au avut loc în ședința publică din data de 19.11.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, și când instanța, pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, și având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 26.11.2012 și data de 03.12.2012, cu respectarea termenului prevăzut de art. 260, alin. 1 din Codul de procedură civilă, când, în aceeași compunere, a dispus următoarele:

INSTANȚA,

Având nevoie de timp pentru a delibera, în baza art. 260 alin. 1 din Codul de procedură civilă, instanța va amâna pronunțarea la data de 07 decembrie 2012, motiv pentru care,

DISPUNE:

Având nevoie de timp pentru a delibera, instanța amână pronunțarea la data de 07 decembrie 2012.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 03 decembrie 2012.

PREȘEDINTE,

GREFIER,

